

ELŐFIZETÉS

KELTÉR:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉK:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 l.

HÍRDETÉSEK:

Északonkénti sor egy sor 20 fill.
Minden követhető 10 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Rézvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, június 20.

Mai számunk főbb közleményei:

- A külvárosi utcák burkolata.
- Vitás gyógyszerár-bérlés.
- Letartóztatott tőzsdeügynök.
- Tornaünnep a kulturpalotában.
- Lefordult egy vonat a töltésről.
- Kártérítés a gyászruhákért.
- Aradi katonák a VII. hadtest sportversenyén.
- Főrobbant Mannlicher fegyver.
- Kubelik százezer koronája.
- Sikkasztással vádolt jószívű főnök.
- Megtámadott árvaszék.
- Hét millió bankbukás.

Amerikába és Amerikából

Arad, június 19.

A költőtől szeretnők kölcsönkérni a címet: *Hajók, ha éjjel találkoznak...* A többit azután szintén versben lehetne megírni.

A találkozás az oceánon történik. Hol, milyen szélességi és hosszúsági fokok között, azt nem tudjuk. A hajókat se tudnók megnevezni, a melyekkel az eset történik. Az egyik hajón, a melyik megy, Károlyi Mihály gróf utazik. Bizonyára nem egyedül. A függetlenségi pártnak több elszánt tagja kíséri őt Amerikába, a hová a haza sorsát megmentendő utaznak. A gróf bizonyára első osztályon utazik s ezt a kényelmet bizonyára nem lehet sajnálni a gróftól, a ki a haza érdekében az amerikai körut fáradtságát, veszi a nyakába. A gróftól bizonyára virágcsokrok, az amerikai sáros- és csillagos, meg a magyar piros-fehér-zöld zászlókkal ékes fogadó bizottságok várják s ad-

ják kézzől-kézre, városról-városra, a meddig csak kivándorlott magyarok élnek az Egyesült Államok területén. Közben pedig gyűlnek a dollárok a függetlenségi párt „agitacionális céljaira,” százezerrel, millióval, igazi amerikai dimenziókban.

... Mindezeket előre szinezi a képzelet a gróf elé, a gyors hajó első osztályu kabinjában, a szalonban, vagy a fődélzetben.

A másik hajón, a szembe jövőn, szintén magyarok jönnek. Nem az első osztályban, hanem a fődélközön. A kényelemnek kevesebb módjával, de kevesebb reménnyel, ábránddal is. Azok ott maradtak, a hova a gróf megy. Pedig ezek az ábrándok nem táncoltak százezer és millió fölött. Csak azt akarták, hogy Amerikában, a legnehezebb munka, és a legkeményebb robot földjén találják meg, a mit odahaza nem tudtak megkapni: a kenyérkeresetet. Annyit, a mennyiből a munkás maga megél, és a miből valamit haza is tud küldeni az otthon maradtaknak.

Nem sikerült. A világot nyomorgató gazdasági krízis a dollárok földjét se kímélte meg. Ott is kevesebb a munka, szűkül a munkaalkalom. Hatalmas ipartelepek beszüntetik a munkát, vagy felére, negyedére szállítják le az üzemet. A megcsappant gyári üzemeknek kevesebb szén kell; elbocsátják a bányák földturóit. A kijövőket, a munkát keresőket azok tétlen tömegei várják, akik már előbb is künn voltak s akiket kiselejtettek a

munkásfőlöslégből. A mi munkaalkalom megmaradt, azt az ipartelepek és bányák természetesen előbb az amerikai munkásoknak tartják fenn, azután jönnek az idegenek.

...Vissza kell tehát menni. Vissza a csalódás földjéről a bizonytalanba, vagy inkább a biztos nyomorba. A pénzküldeményeket váró családnak azt a hirt hozni, hogy nincs segítség. A hajón jövőket, az egész fedélközt egy gondolat tépi: mi lesz odahaza, ha már Amerikában se lehet munkát kapni?...

Bizonyára erőszakos dolog, a visszavándorlók százainak hajója és a Károlyi Mihály grófé között kapcsolatot keresni. Hiszen a gróf nem tehetett arról, hogy a szegények kivándoroltak, és még kevésbé arról, hogy vissza kell jönniök. Ő bizonyára az utóbbit sajnálja jobban; ha Amerikában megüledpedhettek volna, kenyérhez jutottak volna, bizonyára azok számát szaporítják, akiknek módjukban áll a függetlenségi párt javára „nemzeti adományokat” tenni.

Hanem azért mégis, akárcsak a hajók Marconi-állomásainak az árbóc-csucsáról váltott üzenetei, átszáll az egyik hajóról a másikra a gondolat.

— Gróf ur, az amerikai utnál, és mindennél, a mi azzal kapcsolatos, — nem lenne-e hazafiasabb, az országra nézve üdvösebb ha idehaza minden erővel és minden gondolattal azoknak az ezereknek és tizezereknek sorsán dolgoznának, törődnének, a

Az erkölcsös város.

Irta: Barta Lajos.

Hajnal két óra lehetett, kora májusban, amikor ilyen időtájt még nem világosodik az éjszaka. Az átszálló állomáson két óra hosszat kellett várnom. Unalmas, nehéz idő, amikor az ember álmatlanságtól és rossz utazástól már össze van törve és tudja, hogy nemsokára még hat óras hasonló turának kell alávetni magát. A színes jelző-lámpák rejtélyes csillagzata a roppant pályaudvar messzeségeiben, mintha egy nappal nem látható égboltozat naprendszere lenne: érdekes, de ezt nem lehet két óra hosszat nézni! Nehéz parasztok, vastag bundáikon alusznak a perron kövein, testüknek és ruhájuknak rossz kigőzölgése elrontja a hajnal levegőjét. Nincs más menekülés: bent az étteremben ülni és nézni azt a pár panoptikum arcot, amik a vonatot várják. Szemök olyan bántó: valami távoli élet passzív bambasága ül benne. Olvasni? Van idő, amikor minden idegen gondolat megkínözza az embert és olvasni: egy fajtája a lelketlen önüldözésnek.

No, de milyen szerencsés vagyok! Ott ül az egyik asztalnál Zánkay — igen, azt hiszem, Dezső — a Kereskedelmi és Hitelbank igazgatója abból a régi városból, melynek rossz kövezetén kopott el ifjuságom első zománca;

ahol mindenkit ismertem, ahol azóta új generációk nőttek föl és ha látnám ismeretlen arcukat, azt kellene hinnem, hogy eltévedtem...

Az ember ilyenkor úgy-e, olyan hangot vár, mely illik az emlékek finom szordinójához? Szavakat, amikről azt hiszi, hogy belefognak muzsikálni abba a harmóniába, melybe a távolság — idő és térbeli — mosta az elmúlt dolgok az éles valóságok disszonanciáit! Hiszen minden fényes köddé szépül fiatalágunk valahol messze elvirágozott réjtje fölött és mithoszt esinálunk magunknak kised multunkból, mint a népek eleik véres és szörnyű szépségű évezredeiből...

És akkor megszólal egy basszus hang, mely az acetilén-lámpa által élénken megvilágított hájas arcból és tar koponya alól jön, melynek a tagolása és a melódija is annyira egyéni és változtathatlan, hogy rögtön föl kell ébredni: az embereknek és a dolgoknak eszükben sincs, hogy a mi kedvünkért, a mi hangulatainkért éljenek: ők magukért és maguknak vannak... Megdörgölöm a szemem:

— Nahát nálunk — mondja a basszus hang — igazán nem történt mostanában semmi különös, semmi új, amit érdekes volna elmondani. Élünk a régi csendben, a régi jó erkölcsökben. Nem tudok Magyarországon még olyan várost, ahol minden olyan szolidan menne. Szeretjük egymást, jól élünk és a tár-

sas élvezeteket nem zavarja semmi sem. A kaszinónak most is az az elnöke, aki volt, a főispánunk, bár azóta három kormány megbukott, most is az, aki volt! Csak semmi zavar! ez különösen a mi jelszavunk, akik, hát mondhatom így — ott a közgazdasági életet dirigáljuk! És hát nincs is semmi zavar! A mi pénzintézeteinket nem fenyegeti semmi baj, valamennyi virágzik és mindig több és több tantiémet fizet, újabb valamennyi emelte az alapfőkéjét és hogy ez mennyire reális dolog, mennyire a rendezett helyi viszonyokból folyik, azt a legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy a városi pótdátot nyolc százalékkal le lehetett szállítani. Példátlan dolog úgy-e? Ez szolid és biztos fejlődés! Persze ezt mind azért lehet megcsinálni, mert a mi közönségünk elit városi közönség! Mi Európában vagyunk! A mi városunk a megállapodott intelligencia városa. A mi közérkölcseink kifogástalanok.

Igazat kellett, hogy adjak neki; a meggyőződése szuggesztív erejű volt. És hajnal felé is járt az idő és fáradt és csüggedt is voltam és minden más helyett leányokról és asszonyokról kezdtem a basszus hang tulajdonosánál érdeklődni. Leányok és asszonyok után, akiknek régen, fiatalon és szűz lélekkel csókokat csókoltam gondolatban az édes és drága arcokra, akik a vágy és képzelet elérhetetlen távolában lebegtek valamikor fiatal fantáziám előtt, melyben a tűz vad skarlát színével és a nyári reg-

kik a csalódások hajóin visszatértek és a kiket itthon a legszomorubb sors vár, azokkal együtt, a kik már ki se vándorolhatnak?

A külvárosi utcák burkolása.

(Drága az aszfalt.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 19.

A külvárosi utcák burkolása valóra válik. Ugyan már számtalanszor úgy alakultak a viszonyok, hogy a közönség óhajának erős megnyilvánulása elől a tanács és a közgyűlés alig tudott elzárkózni és a külvárosi mizériákon mindenki siránkozott. A tények azonban minden logikánál erősebbek és a város pénzügyain megtört minden jámbor óhaját. A külvárosok sorsának javítása iránt megnyilvánuló jóakarát volt az egyetlen kövezési anyag és ennek következtében az elhanyagolt városrészek pókollá váltak az ottlakók számára, mint-hogy a pokol is csupa jóakarattal van kövezve. Ha eddig semmi sem történt akkor most pedig tulontul sok történik. Végig akarják önteni a külvárosokat aszfalttal. Jó drága de rossz aszfalttal. A Borona utcát, a vásártérhez vezető hatalmas utat kiaszálják aszfaltolni. A marhahajtó ut lesz, amelyen a vásárra hozott ökröket és teheneket viszik a vásárra és rövid idő múlva a vágóhidra. Természetes, hogy Aradon, ahol ugyan okos emberek gondolkodnak az idegen forgalom emeléséről, illik hogy a marhák a Magyar Aszfalt társaság speciálisát alkotó, hengerelt aszfaltot sétáljanak a vásártérre és hirdessék, hogy milyen előkelő és finom város ez az Arad, ahol az ökrök is tükörssima aszfaltot sétál. Azt hittük, hogy a multak szomorú tapasztalatai után az aszfalt uralomnak befellegzett és a közgyűlésen megnyilvánult óhajnak megfelelően csak a belváros kis forgalmu utcáira jut ebből az éppen nem jószagu és jóhírű anyagból. Ha a többszörösen kudarcot vallott Magyar Aszfalt vizsgálatára irták ki a versenytárgyalást a Kapa, Kasza- és Borona-utcákra aszfalttal is, akkor is balul ütött ki a

ma megtartott tárgyalás, mert a Magyar Aszfalt a legdrágábbnak bizonyult egy másik, a kartellen kívül álló pályázóval szemben. Halottuk ugyan, hogy a többször említett társaság megmentésére irányuló emberbaráti akció azt akarja a közvéleménnyel elhitetni, hogy a magáncég nem nyújthat garanciát a 25 éves fentartásra, azonban ezzel az indokolatlan és csak hangulatot keltő jelszóval porul jártak, mert az olcsóbb ajánlatot tévő vállalkozó kijelentette ajánlatában, hogy a fentartást kaució deponálásával már előre garantálja.

A gazdasági szék ma Lőcs Rezső helyettes polgármester elnöklésével tartott ülésében bontotta fel a beérkezett ajánlatokat. Az elnök az ülés megnyitása után bejelentette, hogy amaz utcák burkolási munkálatait, amelyekre csak egy anyaggal volt kiírva a versenytárgyalás a tanács fogja odaitélni, míg a vegyes burkolatok felett a közgyűlés dönt. A véleményező bizottságba Zubor Andor tb. főjegyző elnöklésével a gazdasági szék Nachtnébel Ödön főmérnököt, Kilenyi János főszámvevőt, Probst Mihály és Domán Sándor bizottsági tagokat küldötte ki.

Az első csoportba tartoznak az *Andrényi Károly, Sarló-, Kasza-, Kapa- és Borona-utcák*, amelyek burkolására aszfalt, keramit és fél kockakövel volt kiírva pályázat. Ajánlatot adtak be a 17950 négyzetméter burkolási munkára:

Luczenbacher Pál bazalt kövel 281985 andezit kövel 214134 koronával. 2. *A Magyar Aszfalt* részvénytársaság kulé aszfalttal 244715, hengerelt aszfalttal 255485 koronával. Fentartási költség öt évig ingyen, husz évig az első 34 fillér a második 32 fillér. 3. *Neuchateli aszfalt-gyár* 259355 koronával, fentartás 35 fillér. 4. *A Magyar-Horvát aszfalt társaság* 14 korona négyzetméterenkénti egységárat kér, a fentartásért pedig 40 fillért. 5. *A Kőszénbánya és Téglagyár Budapest* keramit burkolásért 319616 koronával, fentartási díj 30 fillér. Másodrendű keramitra tíz centiméteres betonra 258656 koronával. Ajánlatot tesz továbbá még tíz féle árban a fedőanyag, és a betonlap változatai szerint. 6. *Magyar Keramiai-gyár* 327285 koronával, fentartási díj 35 fillér. 7. *Biró Dezső Temesvár, aszfalt* 229368 koronával, fentar-

tási díj 32 fillér. Kijelenti, hogy a fentartásra teljes pénzbeli biztosítékot nyújt, ha a munkát megkapja.

A második csoportba tartozik a *Perényi, Sárosi- és Nagy Sándor* utcák aszfalt burkolása. Ajánlatot adtak be: 1. *A Magyar Aszfalt* részvénytársaság 45606 koronával kulé, 57658 koronával hongerelt aszfalttra. Fentartás az előbbinél 32, az utóbbinál 34 fillér. 2. *Erdélyi Egyleti Bank r. t.* Nagyszében, 48948 korona fentartás 15 fillér. A bizottság az ajánlatot szabálytalannak mondotta, mert a bánom-pénz egy szebeni bank betétkönyve volt és a szállítási szabályzat szerint a város csak oly pénzügyintézet betétkönyveit fogadja el, ahol városi pénzek vannak elhelyezve. 3. *Neuchateli aszfalt gyár* 48372 korona, fentartás 40 fillér. 4. *Magyar-Horvát aszfalt r. t.* 49616 korona, fentartás 40 fillér. *Biró Dezső Temesvár* 43396 korona, fentartás 32 fillér. Amennyiben a város a hozzákövezéshez ad anyagot, 41722 korona.

A harmadik csoportba tartozik a: *Botond-, Szarvas-, Fűrj-, Fácán-, Mocsár-, Ilona-, Margit-, Árok-, Vilmos, Part-, Kismolnár-, Bercsényi-, Vendel-, Virág-, Kálmán-, Csatorna-, Lujza-, Lipót-, Leiningen-, Lövész-, Arany János-, Tél-, Illés-, Verbőczy-utcák*, valamint a *Süveg- és Kelemen-terek* törtek burkolása.

Ajánlatot adtak be: *Sztanity György* 132960 koronával, *Rossi és Pellegrini* 137115 koronával, *Rozenfeld Elek* Nagyvárad 148580 koronával, *Pellegrini Dávid és Neubauer Manó* 141270 koronával, *Gábor András és társa* 143347 koronával, *Székely Ödön* 152580 koronával.

A véleményező bizottság rövidesen dönt, hogy a tanács által jóváhagyható munkák július elsején megkezdhetők legyenek.

A főrendiház ülései. *Budapestről* jelentik: Mint a Bud. Tud. jelenti a főrendiház bizottságai július 6-án, esetleg 7-én is ülést tartanak, hogy tárgyalják a képviselőháztól időközben átérkező törvényjavaslatokat és jelentéseket.

gel édes gyöngyszínű kékjével lobogott és olvadott a szerelem ekstázisa...

— Ja, — mondta a basszus hang — a Kreischmacher leánnyal, azzal csakugyan egy kis baj történt! Az férjhez ment egy katonatorvoshoz. Kalandos ember volt az ura! Valamikor hajón szolgált. Olyan elvei voltak, amik nem illettek a mi rendezett erkölceink közé. Tudja: nálunk szerzetesek tanítanak. Ezek persze sok nőt emésztenek föl, de hát ez már normális dolog. Nagyszerű konyhájuk van, kitűnő boraik, sokszor vagyunk náluk vacsorán, különösen nyáron künn a szőlőben... Szép, hatalmas, egészséges emberek, ostobaság volna azt hinni, hogy majd Szent Antal módjára élnek. Hát a kapitánynak pechje volt. Alig volt három hónapos házasság; no de ez előre látható volt, egy olyan különös ember! Megmondtuk neki: Pepi! Az asszonynak a szoknyáján kell ülni, ha az ember biztos akar lenni a dolgában. No de, nagyon okosan viselkedett: az ablakon kihajította a kertbe a ruhákat, hogy a barátunk ne menjen alsó ruhában haza. Csak az volt aztán kínos, hogy se el nem vártak, se át nem helyeztette azonnal magát. Karanfoga jártak tovább is és épp úgy megjelentek a társaságban, mint azelőtt. A legnagyobb konsternációt idézték mindig elő. Kiutasítani a nőt a társaságból a családja miatt nem lehetett, hát azt csináltuk — éppen nyár volt — tömegesen elmentünk nyaralni. Soha annyian nem kívánták meg a nyaralást, mint akkor. Az asszony végre észrevette a dolgot és össze,

mikor a társaság megérkezett, addigra mégis áthelyeztették magukat.

— És a szőke Andor leány? Látta, azzal minden reggel találkoztam, mikor az iskolába mentem! Látja, az igazán olyan volt, mint a virág! A szemöldöke olyan volt, mint a hold, mikor ujul, a szája pedig igazán olyan, mint az eper! Olyan artatlanul és édesen tudott nézni. És minden reggel rám nézett. Röviden csak annyit olvastam róla, hogy meghalt.

— Ja igen, hát az Andor-leány! A nagyobbik Andor-leány! Az tragikusan végezte. Mondtuk: abból nem lesz semmi jó, hogy azt a gyöngye szép teremtést elveszi a Stapler Gyurka! Mi tudtuk, hogy a Stapler fiu, nagyon kedves, jó fiu, az apja nagyon gazdag ember, ebből a szempontból kifogástalan a párti, de a fiu beteg. Elhanyagolt vérbaja van és soha sem lehet kigyógyítani. Na és hát aztán: a fiatal asszonyt is megrontotta. Egy évig éltek együtt, a felesége felakasztotta magát. Ez nagyon csunya ügy volt; mert hiszen ahogyan állt a dolog, egy revolverrel is megtehetné volna, vagy feltűnés nélkül: egy nagyobb adag morfiummal! Nem igaz?

— Hát a Glatter cipőgyáros felesége!

— A francia baba?

— Még most is úgy hívják? Az egész városban senkit nem kívántunk úgy, mint ezt az asszonyt. A lányok azok egész más im-

pressziót adtak, de mikor a Glatter-iroda előtt elmentünk és az asszony az ajtóban állt, akkor azt éreztük: ha beleharapnánk a szájába, az edesebb volna, mint a méz. Voltak köztünk szemtelenebbek is, azok úgy, hogy hallhassa, mondták mikor az ajtó előtt elmentek: francia baba! francia baba! Nem haragudott, de nem is nevetett.

— Na ez nagyon érdekes nő! Tizenhat évig élt az urával, aki sokkal, de sokkal műveltelebb nála. Legyeskedett akörül mindenki. Igazi dicsőség lett volna annak, aki megkapja. De nem lehetett közelférni hozzá. Nincs egy hónapja sem, hogy megszökött. Egy pincérral szökött-meg. A dolgnak ez a része érthetetlen: tudniillik az asszonynak — ahogyan kiderült — hét év óta viszonya volt a pincérral. Szegény Glatter most a legnagyobb dilemmában van. A felesége ugyanis ittnagyta az öt gyereket is, Glatter most azon tóri a fejét: az öt közül hány az övé?

— Olvasom, hogy a rendőr-kapitányuk nyugdíjba ment. Hiszen egészen fiatal ember!

— Annak különös háttere van.

— Még most is olyan gyönyörű asszony a felesége?

— Úgyes nő volt. Ő csinálta ki az urának a kapitányságot. Fogalmazó-gyakornokból egyszerre csak kapitány lett. Szegény buta felesével persze nem is sejtett semmit; azt hitte, hogy a tehetségének köszönheti a karrierjét. Olyan peckes nyakkal járt, mintha piéből lett

Vitás gyógyszerár-bérlet.

(Elutasított kereset.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, június 19.

Özvegy Ormy Miklósné körösbökényi gyógyszerárulajdonosné a múlt évben megbizta Klein József körösbökényi könyvelőt, hogy patikáját adja bérbe. Merkle Izidor körösbökényi mészáros értesült erről s mindjárt arra gondolt, hogy a gyógyszerár bérletét egy jó ismerősének, Herschdorfer Rezső fogarasi gyógyszerészszegédnek szerzi meg.

Merkler fel is kereste Kleint, akit épen abban a pillanatban talált meg, amikor kocsira szállt, hogy Budapestre utazzon, ahol Ormy-néval a bérletet illetőleg szándékozott tárgyalni. Merkle előadta Kleinnak, hogy ő Herschdorfer-t táviratilag Bökénybe hívta, s kérte a könyvelőt, hogy várja meg a gyógyszerészszegédet.

— Én nem várhatom meg azt az urat — válaszolta Klein — de Budapesten leszek három napig s ha Herschdorfernek komoly a szándéka, jöjjön utánam Budapesten esetleg a tulajdonosnővel személyesen is tárgyalhat. Ha pedig nem akarna Budapestre utazni, adjon önnek egy meghatalmazást, melynek alapján ön tárgyalhat velem és a szerződést ön is megkötetheti. Különben annyit megígérhetek, hogy egyenlő ajánlatok esetén önöket előnyben részesítem.

Klein ezzel elutazott, Herschdorfer nem ment utána, hanem megbizta Merkle-t, hogy tárgyaljon Kleinnal s száz-kétszáz koronával nagyobb évi bért ígérjen, mint bárki más.

Klein visszaérkezve, Merkle felkereste őt s megtudta tőle, hogy elvben már félig-meddig megállapodott Ormy-néval, hogy egy Lakatos Károly nevű gyógyszerésznek adják bérbe a patikát.

— Kérem — mondotta Klein — azért még tárgyalhatunk, ha önök több bért fizetnek.

Merkler kétszáz koronával többet, vagyis 1800 korona évi bért ígért.

— Helyes — mondta Klein — a dologról lehet beszélni, de tessék kauciót, legalább egy évi bért letenni!

Merkler sürgönyözött Fogarasra, de a pénz késett. Klein két napig várt s miután a pénz

akkor sem érkezett meg, megkötötte a szerződést Lakatossal.

Herschdorfer értesülve erről, kártérítési keresetet tett Klein ellen folyamatba. Keresetét Kleinnak azon kijelentésére alapította, hogy egyenlő ajánlatok esetén őt előnyben fogja részesíteni s minthogy ezt az ajánlatát nem tartotta be, elmaradt haszon címén öt évre évi 1500 koronát, összesen 7500 koronát követelt tőle.

Az aradi kir. törvényszék polgári tanácsa ma foglalkozott a pörrel s Herschdorfer keresetét visszautasította. Az ítélet indokolása kimondja, hogy Herschdorfer nem is tett ajánlatot s így nem áll az, hogy Klein a megállapodást nem tartotta be.

Lefordult egy vonat a töltésről.

(Szerencsétlenség Facsád mellett)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Temesvár, június 19.

Az utóbbi hetek és napok sűrű esőzései nagy károkat okoztak ismét Krassó-Szörény-megyében. Az ár elmosta az utakat és a vasúti pályákat is igen sok helyütt jelentékenyen megrongálta. Amerre a vonatok Krassó-Szörény-megyében most járnak, mindenütt elővigyázatosan haladnak s a pályán igen sok helyen munkásokat látni, akik a károkat javítják. Ma éjjel azonban az eső nemcsak magát a pályát rongálta meg, hanem egy vonatnak is veszedelmét okozta. Az alámosott pályáról egy egész vonat lefordult a benne levő utasokkal együtt.

Az éjszaka ugyanis Facsádon és környékén óriási, felhőszakadászerű nagy esőzés volt, mely a vasúti pályát igen sok helyen megrongálta. A zápor Facsád és Igazfalva-Reketyű vasúti állomások között a pályatestet alámosta, ez azonban olyan hirtelen történt, hogy a pályáról, aki közvetlenül a szerencsétlenség előtt végigjárta a pályát, még semmit nem vett észre az alámosásból. Hajnalban Marzsinaról az 5518. számú vegyes vonat indult Lugos felé. A vonat a nagy sötétségben és a sűrű esőben lassan haladt előre. Mikor aztán Facsád és Igazfalva-Reketyű állomások közötti pályarész 141.2. szelvényéhez érkezett, a pályatest, melyet

— Egyszóval a fiatal... de nemcsak ezt az egyet, őt másik kispolgárlányt is. Ezek pénzt fogadtak el, de Haday belélt Lippayba. Egy bécsi szanatoriumban operáltatta magát, azóta egy konzorcium bérelt a gyárat, Lippay nem jött többé vissza. Szegény Haday az megboldult... most már a tébolydában van...

Künn már egészen világos volt. Hirtelen megdördült a levegő, két éles süvítés jelezte, hogy jön kétfelől a gyorsvonat. Kimentünk a peronra, még volt pár percünk és a pár pernyi hallgatás, mintha nagy-nagy idő lett volna, amely elegendő volt Zánkaynak ahhoz, hogy az elmondott véres és sötét borzalmasságok elenyésszenek előle valami távoli ködbe. Bucsuzkodtunk.

— Hát isten vele, direktor ur!

— Egyszóval: ön Budapest felé, én pedig Kolozsvár felé.

— Igen! Hosszu út, ez is, az is!

— Amint mondom Önnek: a mi városunk nyugodtan, szépen fejlődik: a pénzintézeteink virágzanak, a pótdonk leszáll és a polgári életet nem zavarják a rázkódtatások, ami finánciális szempontból nagyon kívánatos is. Miniket nem rontott meg a maguk ideges, modern, civilizált kora, nálunk a becsület, nyugodt polgári erkölcsök uralkodnak. Pedig, ha van város Magyarországon, amelyik Európában van, akkor a legtöbb joggal a mi városunkról mondhatom, hogy Európában van! Adieu, uram! Nagyon örültem... nagyon örültem...

az éjszakai felhőszakadás teljesen alámosott, lesüllyedt, lecsuszott és a vonat lesiklott róla, majd pedig az egész szerelvény:

a mozdony, kilenc személykocsi és két teherkocsi felfordult.

A vonatvezető és két utas megsérült, sérüléseik azonban nem jelentékenyek. Valóságos véletlen, hogy több utas nem sérült meg s hogy emberélet nem veszett oda. Az utasok, akiknek legnagyobb részét álomban érte a szerencsétlenség, ijedten, álmosan bujtak ki a felfordult vagonokból s első ijedelmükben a legtöbbben futásnak eredtek. Eleinte senki sem tudta, hogy voltaképpen mi is történt. A hely, ahol a szerencsétlenség történt a sok eső következtében tele van sárral s némely utas menekülés közben, ahogy a kocsiból menekült, fejével esett bele az iszapba, úgy, hogy se látott, se hallott. Közben már hajnalodni kezdett s a pálya a felfordult, össze-vissza heverő kocsikkal siralmas képet nyújtott. Mindenfelé pusztulás volt látható. A sínek összegömbölyve messze heverték eredeti helyüktől. A pálya és a szerelvény nagy károkat szenvedett és sok pénzbe fog kerülni az államvasutaknak a pályatest teljesen újraépítése, a mozdony és kocsik felemelése és javítása.

A szerencsétlenség ügyében a temesvári üzletvezetőségtől Hoitsy Gedeon üzletvezető, Zeiler Béla főfelügyelő, a pályafentartási osztály főnöke és Litassy főfelügyelő, a vontatási osztály főnöke, valamint a temesvári Máv. műhely mérnökei különvonaton a helyszínére mentek.

SPORT.

Tornaünnep a kulturpalotában.

(Az ATE. jubileuma.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, június 19.

Az ATE. vasárnapi versenyén rendkívül értékes díjak kerülnek kiosztásra. A győztes női csapat báró Urbán Ivánné tiszteletdíját kapja egy remekművű modern stílusú óraművet. A győztes férficsapat és a szertornászás egyéni győztesei Urbán Iván báró főispánnak, a verseny fővédnökének gyönyörű és nagyértékű tiszteletdíjait nyerik.

Részt vesz a tornaünnepélyen a stockholmi olimpiádon győztes magyar reprezentatív tornász csapat, amelyet Nagy Sándor tanítványa, az aradi Kmetykő János szövetségi művezető vezet.

A kulturpalotai ünnepély a következő program szerint folyik le: Hódolat Nagy Sándor emlékének Himnusz. ATE. hölgycsapatának szabadgyakorlata zenére. Szegedi TE. férfi mintacsapata. Nemzeti TE. női mintacsapata. Obudai TE. buzogány gyakorlata katonazenére. Hódmezővásárhelyi AK. versenygyakorlata katonazenére. Olimpiádi reprezentatív csapat gyakorlata lovon. Szegedi hölgyintacsapat. Reprezentatív csapat buzogány gyakorlata. Nemzeti TE. versenye Nagy Sándor vándordíjért. Arad TE. mintacsapata fából. Reprezentatív csapat torna és verseny Urbán Iván báró fővédnök tiszteletdíjért. Obudai TE. verseny a vándordíjért. Nemzeti TE. mintacsapat. Aradi TE. B) mintacsapat.

Vasárnap este a kulturpalotában zajlik le az ATE. zártkörű tornász táncestélye, a táncestélyen részt vesznek a tornaünnepélyre érkező szegedi tornász hölgyek és a fővárosi tornászok is. Az ATE. tornász gárdája is igyekezni fog kitenni magáért, hogy a mulatságon résztvevő közönségnek egy kollektív estélyt szerezzenek. Az estély 9 órakor veszi kezdetét.

+ Szeged—Arad. Délután öt órakor veszi kezdetét a vasárnapi Szegedi Testgyakorlók Köre és AMTE. mérkőzés. A két csapat találkozása élvezetes és érdekes küzdelmet fog nyújtani.

volna a nyaka. Mikor aztán megtudta, hogy a főispán miért van hozzá olyan jóindulattal, előntötte a mérge. Mindenki azt hitte, hogy gyáva fráter, de hát ebben csalódtak az emberek. Ez az ember nagyon régi, nagyon jó familiából származik és joggal volt büszke a nevére! Megálljatok csak! — mondta magában — az nevet, aki utoljára nevet. A főispán testvérének, Szitnyaynének három leánykája van. Maga bizonyosan nem ismeri őket, akkor még egészen kis babák voltak. Molett, nagy melü leányok lettek és hát nem tehettek róla, de mindjárt oda voltak, ha férfi hozzájuk ért. A szemük az olyan lett, mintha részegek lennének és csak úgy dőltek arra, aki táncolt velük. Hogy röviden elmondjam a dolgot: a legidősebb Szitnyay lánynak — persze idegenben — gyereke született. A gyerek apja: a mi kapitányunk! A gyerek meghalt, a leányt elvette a városházáról egy joggyakornok, most már városi tanácsos. Nagyon derék, jó fiú, csak egy baja van, nagyon ostoba. A kapitányunk kapott a Felvidéken valami állami állást. A feleségét is elvitte magával.

— És mondja csak: mibe örült bele Haday az orvos?

— Az nagyon kínos dolog volt. Alkohol! Alkohol! Haday özvegy ember volt! Hiszen tudja! Volt egy gyönyörű kis lánya. Tizen-négy éves lehetett, amikor Lippay, a butorgyáros, nem az öreg, a fiatal...

— Tudom, az öreg meghalt!

Kártérítés a gyászruhákért.

— Az agyonlőtt aradi realista. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 19.

1913. január huszonnyolcadikán megrendítő szerencsétlenség történt a Maros parton. Három realiskolás fiu sétált a parton, egyikük revolverrel lövöldözött. A katasztrófa áldozata, Nagy János aradi kereskedő Sándor nevű hatodik realiskolás fia, egyszerre odaszólt revolveres társához:

— El tudnád találni azt az uszó jég-táblát?

A fiu kirántotta revolverét, de a mozdulat következtében a fegyver elsült, a golyó halántékon találta a szerencsétlen Nagy Sándort, aki azonnal holtan esett össze.

Az aradi büntető törvényszék a gyilkos fiut dorgálásra ítélte. Az ítéletben egyidejűleg temetési és sirköfelállítási költség címén 400 koronát állapított meg az elhunyt családja részére, amelynek fizetésére a fiu szüleit kötelezte.

Az elhunyt fiu apja, Nagy János azonban ezzel nem elégedett meg és kártérítési keresetet indított a szülők, idősebb Borbély János waggongyári művezető és felesége ellen első osztályú temetés költségei, a család részére gyászruhák készítése, síremlék és rács felállítása címén összesen 1638 koronát követelve tőlük.

Az érdekes polgári keresetet ma referálta Popa György dr. törvényszéki bíró az aradi kir. törvényszék polgári tanácsa előtt. Előadta, hogy a kereset folyamán Borbély azzal védekezett, hogy abban az időben, amikor a szerencsétlenség történt, a waggongyárban sztrájk volt s a munkások hangulata az élmunkások és a művezetők ellen irányult, amiért is a rendőrség arra utasította őket, hogy revolvert hordjanak magukkal. Ő jobbkézre béna s ezért két fiára bízta a revolvert s meghagyta nekik, hogy minden este, a munkaidő befejeztével jöjjenek érte a gyárba. Így őt gondatlanság nem terheli. De még ha a bíróság meg is állapítja felelőségét, tagadásba vette, hogy őt első osztályú temetési és hasonló költségek fedezésére lehetne kötelezni.

A bíróság idősebb Borbély János kártérítési kötelezettségét megállapította. Az indoklás szerint egy tizenöt éves gyermek nem bír olyan szellemi és fizikai fejlettséggel, hogy egy oly veszélyes eszközt, mint a revolver, kezelésére lehetne bízni s így Borbély János akkor, amikor a fiura bízta a revolverét, elmulasztotta a köteles felügyeletet. Már pedig jogszabály, hogy az, aki egy kiskorú felett törvény erejénél fogva felügyeletet gyakorolni köteles, felel azért a kárért, amelyet a kiskorú másnak jogellenesen okoz, hacsak nem bizonyítja azt, hogy ő felügyeleti kötelezettségének eleget tett, vagy pedig a kár minden felügyelet mellett is bekövetkezett volna. Miután azonban ezek a mentőkörülmények nem forogtak fenn, a kártérítési kötelezettséget a bíróság megállapította.

A kár mérve tekintetében azonban a bíróság az apát csak annak az összegnek — 400 koronának — megfizetésére kötelezte, amelynek viselésében már a büntetőbíró marasztalta, megállapítván, hogy felperesnek csakis a szükséges temetési költségek megtérítésére lehet igénye. A bíróság pedig úgy találta, hogy négyszáz korona egy tizenöt éves gyermek te-

metési költségeinek fedezésére elegendő s a családtagok gyászruhája, a nagyobb szabású síremlék, sírrács a „szükséges temetési költségek” fogalma alá nem vonhatók. Végül az anyával szemben a bíróság a keresetet teljesen elutasította, mert az apának, mint a család fejének kellett az apai hatalomnál fogva a gyermek felett a felügyeleti jogot gyakorolni.

Kubelik százezer koronája.

(Az impresszárió elutasított keresete.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, június 19.

Három évvel ezelőtt történt, hogy a magyarrá lett Kubelik János ellen pört indított volt impresszáriója, Dunkel Norbert. Százhuszonötezer korona kártérítést követelt rajta s az érdekes pör most dőlt el Kubelik javára.

A pör előzménye visszanyulik abba az időbe, amikor Kubelik nevét vette szárnyára a hirs a művész mint ismeretlen, hosszú haju cseh muzsikus került Budapestre. Ez 1899-ben történt. Norbert vállalkozott arra, hogy a huszonkét esztendőes ifju homlokát a siker babéraival övezi körül. Első hangversenyét a saját költségén ő maga rendezte a Vigadóban s a budapesti sajtó ekkor kürtölte szét a világba Kubelik nagy művészetét. Második hangversenyére már tódult a közönség. Sikerének hírére Richter János meghívta Kubeliket egy londoni koncertre, amely szintén fenomenális diadallal járt. Innen kezdve Kubelik nagysága széditő módon emelkedett.

Dunkel Norbert Kubelik ellen beadott pöriratában elfogadta, hogy a londoni hangverseny után érintkezésbe lépett Frohmann Daniellel, a híres amerikai impresszárióval és szerződést kötött vele Kubelik nevében egy amerikai turnéra. E szerint Kubeliknek negyven hangversenyt kellett volna adnia vagyonnal felérő honoráriumért. Kubelik azonban nem írta alá a szerződést s faképnél hagyva sikerének előmozdítóját, Dunkel, ő maga kötött szerződést Frohmannal. Dunkel azt állítja, hogy ezzel kijátszotta őt s megfosztotta az amerikai körut jövedelmének öt megillető részétől.

Ezen az alapon Dunkel arra kérte a törvényszéket, hogy az 1902. évi amerikai hangversenykörut előkészítése és közvetítése fejében kötelezze Kubeliket, hogy fizessen neki 125000 koronát. A pör során a művész elismerte, hogy Dunkel adminisztratív tehetsége segítette őt világhírré, de az is igaz, hogy Dunkelnek megvolt ebből a tetemes anyagi haszna. Kubelik kijelentette, hogy Dunkel nem követelhet azért kártérítést, mert nem azt a szerződést kötötte meg, amelyet Dunkel előkészített.

A pereskedő felek három éven keresztül elkeseredett harcot folytattak egymással, számos tanut vonultattak föl, míg végre a budapesti törvényszék a minap meghozta döntését s elfogadva Kubelik álláspontját, elutasította Dunkel keresetével. Az ítéletet Dunkel megfölebbezte.

A közelgő nyári idény küszöbén

elköltözés, lakásváltoztatás esetén tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy lakcímüket — a legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatallal a lap pontos szétküldése szempontjából idejekorán közöljék. Külföldre való költözködés esetén a portókülömbözet szíves megtérítését kérjük.

Letartóztatott tőzsdeügynök.

(A rossz üzletek titka.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, június 19.

A főkapitányságon ma délelőtt letartóztaták Nuszbaum Mór huszonöt esztendőes budapesti tőzsdeügynököt és terménykereskedőt, aki többrendbeli csalást és magánokirathamisítást követett el. Nuszbaum három év előtt a Magyar Általános Hitelbank brassói fiókjának raktárosa volt. Ebben a minőségében követte el manipulációit Kohn Jakab, Speil Károly és társa, továbbá Mátyás József brassói burgonya-kereskedők kárára.

A brassói cégek 1911-ben nagyobb burgonyaüzlet lebonyolítására összeálltak. Az üzletet a Hitelbank brassói fiókjával financioztatták. 1911 szeptember 5-től 1912 áprilisáig a társaság 160 waggon burgonyát szállított is. Az üzlet lukratívnak ígérkezett. Annál kínosabb volt meglepetésük, mikor az üzlet lebonyolítása után a Hitelbanktól megkapták az elszámolást. Kitént belőle, hogy a remélt nyereség helyett az üzletév 20000 korona veszteséggel zárult.

Senki sem tudta okát adni a deficitnek, amelyet az üzlettársak egyenlő arányban pótoltak. Csak az tűnt fel, hogy a tárlásból negyvenöt kocsirakományra való burgonya eltűnt. Száradás és romlás következtében minden ilyen árukészlet meg szokott ugyan fogyni, de ez a hiány tíz százaléknál nagyobb sohasem lehet.

Minden fáradság hiábavalónak bizonyult: sem a burgonyahiány, sem a deficit okára nem tudott rájönni a társaság. Végre ez idén május 19-én megjelent náluk Kópe András hoszszufalusi gazda és a felesége és leleplezte Nuszbaumot. Elmondta, hogy a raktáros hamis átvételi elismervényekkel manipulált: kevesebb árut számlázott, mint a mennyit szállítottak.

A társaság följelentésére megindult a nyomozás, amelynek a során Nuszbaum tagadta a csalást, csak annyit ismert be, hogy rosszabb minőségű árut, jóminőségű gyanánt vásárolt s ezért a szállítóktól ajándékot fogadott el.

Nuszbaumot Körös Artur rendőrfogalmazó mára beidézte Ovoda-utca 8. számú lakásáról s miután közölte vele, hogy Frey Zoltán budapesti tőzsdebizományos is feljelentést tett ellene család miatt letartóztatta.

TANÜGY.

(—) Hátralékos tanítói fizetés. A vármegyei közigazgatási bizottság megbízásából ifj. Salacz Gyula, a máriaradnai járás főbírája kiszállt Rósa községbe, hogy megállapítsa a rósa-i görög keleti felekezeti tanítónak, Stanka Józsefnek a hátralékos fizetését. A járási főszolgabíró megállapította, hogy a tanítónak erre a tanévre 800 korona hátralékos fizetése van kifizetetlenül. Továbbá megállapította azt is, hogy a rósa-i iskolát fenntartó hitközség a tanító 1000 korona évi fizetéséből levon havonta 20 koronát tanítói nyugdíjárulék címén. Kultuszminiszteri rendelet kötelezi pedig az iskolafenntartó hitközséget a tanítói nyugdíjárulék lefizetésére addig, míg rendezve nem lesz a tanító fizetése az 1913. XIII. t.-c értelmében. A járási főszolgabíró fölterjesztette a vizsgálat eredményét a közigazgatási bizottsághoz, hogy határozzon az ügyben.

(—) A beiratkozások a női felső kereskedelmi iskolába már vasárnap, folyó hó 21-én megkezdődnek. Ezen a napon délelőtt 9—12-ig lehet beiratkozni a felső kereskedelmi fluiskolában, földszint balra első ajtó. A folytatólagos beiratkozások idejéről szintén hírlapok útján fog értesíteni a közönség.

Aradi katonák a VII. hadtest sportversenyén.

(Holnap indulnak Temesvárra.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 19.

Az aradi várban néhány hónap óta a szigorú katonai gyakorlatokat sűrűn váltja fel a kedélyes sportolás. A legénység a hadügyminiszter rendelete folytán a sportnak csaknem valamennyi ágát műveli, futás, ugrás, súlydobás, sőt footballjáték otthonosakká lettek a várban. Gillhuber Silvius őrnagy vezetésével képezi magát a legénység nagy része a sportolásban, amelytől igen hasznos eredményt vár a hadügyminiszter. Annnyira, hogy nemcsak a legénység, de a tisztikar számos tagja is beállt a sport hívei közé és ugyancsak nagy buzgósággal sportolnak. A multkor lezajlott távgyaloglói verseny már egyik eredménye ezeknek a sportgyakorlatoknak. Ez a sportolás valamennyi ezredben folyik és a hadügyminiszter rendeletére épen úgy, mint a polgári társadalomban, katonáéknál is lesznek versenyek, még pedig hadtestenként.

Az aradi 38-as gyalogezred sportoló bakái Temesvárra mennek, ahol a 7-ik hadtest sportversenye lezajlik. Holnapután kezdődik Temesvárott a hadtest sportversenye és az aradi katonák legjobb sportolói mintegy 25-30-an holnap délben indulnak Temesvárra, hogy résztvegyenek a versenyen, amelynek során a sport csaknem valamennyi ágát bemutatják. A verseny négy napig fog tartani és minden ezred a legjobbjait küldi ki. A zsüri temesvári tisztkelel áll, akiknek ítélete után nyomban kiosztják a díjakat.

Az aradi sportoló katonákat a legidősebb altiszt vezeti, de tisztkelel is mennek Temesvárra, mert a versenyben külön vannak tisztkelel számok is, és pedig: távfutás, diszkoszdobás és gerelyvetés. Aradról a tisztkelel versenyben Wengler főhadnagy, Tóth Viktor és Gyenge Zsigmond hadnagyok vesznek részt.

A sportverseny befejezése után 26-án ugyancsak Temesvárott lövész verseny lesz a 7-ik hadtest tisztkelel között.

Ezen a versenyen Aradról 18 katonatiszt vesz részt.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A mérnök juniális, amelyet az Aradi Mérnök és Építész egyesület június 21-én, vasárnap tart meg, a teljes siker jegyében fog lefolyni. Biztosítja ezt a juniálisban való részvételre jelentkezettek nemcsak feltűnő nagy száma, hanem társadalmi súlya is. De a mérnokok mindennel számot vetnek. Még az időjárással is. A rendezőség ugyanis minden körülmények közt megtartja a juniális és így ha eső találna esni, azzal is szembeszáll. Ugy a milovai völgyben, mint a marosi kiránduláson tudniillik az eső ellen már eleve van védekezés. Milován hatalmas ünnepi sátor várja a vendégeket, a marosi hajózást pedig gyönyörű színes zászlóerdő és zöldgalyas fedett szaletlik alatt élvezik a juniális résztvevői. Lippafüreden az étteremben pompás ebéd vár már a társaságra, mely — ahogy mi a mérnokokot ismerjük — tánc nélkül nem is fejezi be a napot.

(*) Az Aradi Fehér Kereszt gyermekvédő egyesület június hó 20-án, (szombaton) d. e. 11 órakor a városháza kistermében évi rendező közgyűlést tart, melyek tárgysorozata a következő: Elnöki megnyitó. Titkári jelentés. Pénztárnoki jelentés. Számvizsgáló bizottsági jelen-

tés. A tisztikar lemondása és új tisztikar választása 3 évre. 1914. évi munkaprogram. 1914. évi költségvetés. Az alapszabályok módosítása. Esetleges indítványok. Zárás.

Fölrobbant

Mannlicher fegyver.

(Tartalékos kadétek szerencsétlensége. — A kitüntetett áldozat.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, június 19.

Néhány nap előtt Pilisocabán felrobbant egy Mannlicher fegyver és három tartalékos hadapródörmezt sulyosan megsebesített. A szerencsétlenséget a katonai hatóság igyekezett titokban tartani, a táborban megtiltották a katonáknak, hogy bármit is szóljanak a véres szerencsétlenségről és máig sikerült is titkolni a dolgot.

A pilisocabai táborban jelenleg nemcsak a budapesti helyőrség csapatai időznek, hanem a tartalékos hadapródörmezt is most nyernek kiképzést az oktatótisztkelel teendőkből. Huszonhárom kadét van a táborban, Babich alezredes és Weinek László százados oktatja őket s most harcászati lövészetet folytatnak. Június tizedikén délelőtt is kivonultak az örmeztkelel, csupa intelligens, nagybórára hivatalnokember, akiket huszonnyolc napi fegyvergyakorlatra hívtak be.

Az örmeztkelel éles tölténnyel lóttek. Az első sor a fűben térdelt, a másik sor pedig közvetlen mögöttük állott. Vagy kétszáz lövés dördült már el, amikor

hatalmas detonációval felrobbant Molnár Frigyes 69-ik gyalogezredbeli kadétörmeztkelel fegyvere.

Molnár épen Hoepfner Károly 6-ik gyalogezredbeli tartalékos hadapródörmeztkelel mögött állott Hoepfner közvetlen közelből, mindössze huszonöt centiméterrel érte a robbanás és a szerencsétlen fiatalember eszméletlenül rogyott össze.

Hoepfner jobb arcába egy nyolcadfél centiméter hosszú acélső furdott, amely közvetlenül a fül mellett hatolt be, összezúzta a felső állkapcsot, keresztülhatolt az orrregegen és az orrcsontban akadt meg.

Egy másik szilánk szétroncsolta az orrcsontot, a Mannlicher fegyver szertehulló részei mindkét kezén és lábán sebeztek meg, baltérdéből pedig tenyérnagyságu husdarabot téptek ki.

Sulyos sebet ejtett a felrobbant puska Schulz György 32-ik gyalogezredbeli közlegényen is, míg Molnár kadétörmeztkelelnek, aki kezében a fegyver felrobbant, dobhártyáját roncsolta össze az irtózatoss detonáció, úgy, hogy Molnár jobbfülére megsiketült.

A három sebesültet még a táborban ápolás alá vette Egyedy Dávid dr. főorvos, Hoepfner Károly sérülései azonban oly sulyosak voltak, hogy Budapestre kellett szállítani. Hoepfner, a Koronaherceg-utcai Hoepfner Hermann-féle csipkenagykereskedő cég társtulajdonosa, most szolgálta negyedik fegyvergyakorlatát. A rettenetes sérülés teljesen elátkelenítette, véres huscafatok lóttek le arcán és mire a fővárosba hozták, nyomban meg kellett operálni. A szerencsétlenül járt örmeztkelel a Grünwald-szanatóriumban helyezték el, ahol Winternitz Arnold dr. egyetemi tanár operálta meg. Az arca furdott acéldarabot eltávolította, a tíz centiméteres sebet tizenhat ó-

téssel bevarrta és ma már a fiatalember túl van minden veszélyen.

Nyomban a szerencsétlenség után Maag Ede ezredes, a pétervárad 70-ik gyalogezred parancsnoka, aki jelenleg a pilisocabai tábor kommandánsa is, a legszigorubb vizsgálatot rendelte el. Hoepfner Károlyt még Pilisocabán hallgatta ki, gondoskodott arról, hogy a kadétörmeztkelel állandó orvosi felügyelet alatt legyen és utasítására Fermann Gyula hadnagy és Egyedy Dávid dr. főorvos kísérték fel Hoepfner Budapestre.

Délután már a táborban volt a budapesti helyőrségi bíróság vizsgálóbírája, Wolf Ferdinánd hadbírószázados két hadbírófőhadnagygal és megkezdte a kihallgatásokat. A vizsgálat megállapította, hogy Molnár kadétörmeztkelel

fegyverében egy kilőtt golyó akadt meg; a következő golyó azért nem tudott kijönni a csőből és az így kifejlődött gázok következtében robbant fel a puska.

A Mannlicher darabokra zuzódott, a puska száz méterre repült el és szinte csoda, hogy a szerencsétlenség még több áldozatot nem követelt. A katonai bizottság megállapította, hogy a töltényeket a Weisz Manfréd-féle esepeli tölténygyár szállította, melynek közvetlenül a szerencsétlenség előtt ezerkétszáz hibás töltényt küldött vissza a pilisocabai táborparancsnok.

A rossz munició következtében történt szerencsétlenség valóságga megdöbbentette a katonai hatóságokat. Pilisocabán mindenki sajnálta a robbanás áldozatait, különösen Hoepfner Károlyt, aki a jövő hónapban tartja esküvőjét egy újvidéki urileánnyal. Tersztyánszky Károly lovassági tábornok, hadtestparancsnok, gyarmatai Dáni Béla ezredes, vezérkari főnök kíséretében vasárnap megjelent a Grünwald-szanatóriumban Hoepfner betegágyánál, részvétét fejezte ki a baleset fölött és biztosította a sebesültet, hogy a legszigorubb vizsgálatot rendelte el a robbanás ügyében. A hadtestparancsnok negyedóráig tartózkodott a sebesült hadapródnál és bucsuzáskor megemlítette, hogy

legfelsőbb helyen előterjesztést tett Hoepfner Károly kitüntetésére iránt.

Másnap, június tizenötödikén, Tersztyánszky hadtestparancsnok napiparancsot adott ki, amely így hangzik:

A fegyvergyakorlatra kötelezett tartalékos tisztkelel oktatóanfolyamának harcászati lögyakorlata alkalmával Hoepfner Károly 6-ik gyalogezredbeli tartalékos hadapródörmeztkelel egy fegyveres robbanása által arca sulyosan megsebesült. A nevezett hadapród sulyos sérülését nemcsak férfiasan viselte el, hanem snájdig viselkedése által a jelenvolt legénységnek, amelyet a baleset következtében a fegyverhez való bizalom könnyen megingatható volt, kitűnő példát szolgáltatott. Ezért Hoepfner Károly tartalékos, hadapródörmeztkelelnek a hadtestparancsnokság részéről legfelsőbb megbízásból dicsérettel elismerésemet fejezem ki. Tersztyánszky, lovassági tábornok.

A napiparancsot a hatodik gyalogezred parancsnoka, Phleps Gyula ezredes az egész ezred legénysége előtt kihirdette és aranybetűs kivonatát a tisztikar küldöttségileg adta át Hoepfnernek.

A sebesültet egyébként a szanatóriumban hadbírószázados esütörtökön ismét kihallgatta és ugyanakkor jelentették a kezelőorvosok, hogy amennyiben komplikáció nem áll be, Hoepfner Károly a jövő hét végén elhagyhatja a betegágyat.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Megtámadott árvaszék.

(Ha a férj ügyvéd.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, június 19.

A törvényszéki tárgyalások közönségének érdekes ügyre van kilátása. A nevezett ügy ott kezdődik, hogy Domsa Valér dr. ügyvéd, mentesíteni akarta feleségének, Rosselot Elina Máriának az Erzsébet-köruton lévő házát az árvaszéki kölcsön alól. Az árvaszék az ügy elintézése elé akadályokat gördített, amire az ügyvéd igen súlyos kritikát mondott az árvaszékhez beadott felelőzésekben.

— Az árvaszék nem jár el tisztességesen. — Ez az eljárás nem az árvaszékhez, hanem uzsorához sem méltó! — Az eljárás egészen természetes: a hivatalos és hazug t. ügyészi jelentések alapján.

Az árvaszék a kellemetlen megjegyzések és nyilvános rágalmazás miatt eljárást indított az ügyvéd ellen. A törvényszék nem engedte meg a valódiság bizonyítását s a vádlottat négyszáz korona fő- és kétszáz korona mellékbüntetésre ítélte. A tábla az ítéletet helybenhagyta, a Kuria azonban mai tárgyalásán megsemmisítette az első bíróság ítéletét s utasította a törvényszéket új főtárgyalás kitűzésére, melyre elrendelte a valódiság bizonyítását. Az árvaszéknek tehát alkalma lesz meghallani azokat az okokat, melyek miatt dr. Domsa Valér annyira felháborodott ellene.

§ Sportlapok háborúsága. Az aradi újságoknak és újságíróknak kevés dolguk akad eddig az új sajtótörvény rendelkezései alapján a bíróság előtt. Amikor ma Ottrubay Dezső dr. járásbíró először hozott végzést helyreigazító közlemény tárgyában, akkor sem újságírókkal volt baj, hanem a sportirodalom terén hevülő sportemberek álltak a járásbíró elé. Ugy történt, hogy az Aradon megjelenő Délmagyarországi Sport című hetilap véleményt mondott a Szegeden ugyancsak hetenként megjelenő Sport nézetéről abban a tekintetben, hogy a temesvári futballisták jobbak-e, mint az aradiak. A Sportot szerkesztő Asbóth Oszkár aradi repülőgépkonstruktőr a vitás kérdés eldöntését nem a futballpályán meccselő csapatokra bízta, hanem helyreigazítást követelt az aradi sportlaptól és amikor ezt nem kapta meg, akkor a járásbíroságtól kérte: kötelezzék a Délmagyarországi Sportot a rektifikálás közlésére. A mai tárgyaláson Jehn Kálmán dr. ügyészi megbízott nem vállalta a vádat azzal, hogy a közlemények a közérdeket nem sértik. A zárt tárgyalás után Ottrubay Dezső dr. járásbíró elutasította Asbóth Oszkár a helyreigazítási kérelmével azzal az indoklással, hogy a vitás sportközlemények a közérdeket nem sértik.

§ A Wagner-család pöre. Münchenből jelentik: A bayreuthi törvényszék elutasította Beidler Izolda asszony megállapítási keresetét, amelyet Wagner Cosima asszony ellen indított. Az ítéletet még nem indokolta meg a bíróság. Hír szerint a kereset a jó erkölcsbe átközőnek mondotta. Minthogy az ítélet még csak az első fórumon hozott meg, valószínű, hogy a pörnek folytatása lesz. Ezzel a pörrel kapcsolatban a München-Augsburger Abendzeitung azt írja, hogy a legutóbbi szóbeli tárgyaláson Beidler Izolda jogi képviselője kijelentette, hogy az utóbbi években a Wagner örökösök tantiémek címén háromnegyed millió márkát kaptak. Ezzel szemben a nevezett lap tudósítója hiteles üzleti könyvek alapján megállapítja, hogy a tantiémek ennek az összegnek még a fele részét sem érik el, mert a tizenegy legnagyobb német operaszínház egyáltalán nem

fizetett tantiémeket és pedig azért, mert annak idején maga Wagner Richard eladta nekik régebbi műveinek előadási jogát egyszer és mindenkorra száz aranyért.

§ Pör a Vérmezőért. Budapestről jelentik: A törvényszék felelősviteli tanácsa ma tárgyalta a fővárosnak a katonai kincstár ellen a Vérmezőért indított pörét. A felek előterjesztése után a bíróság úgy határozott, hogy ítéletét június 26-án délelőtt kilenc órakor hirdeti ki.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szombat: *Léni néni*, operette.
Vasárnap: Délután: *Bóském*, operette. Este: *Léni néni*, operette.
Hétfő: *Mária Antónia*, színmű. Gál Gyula és Kiss Ferenc felléptével.
Kedd: *Titok*, vígjáték. Gál Gyula és Cziglán István felléptével.
Szerda: *Bölcs Náthán*, dráma. Gál Gyula és Kiss Ferenc felléptével.
Csütörtök: *Kis király*, operette.
Péntek: *Cigányprimás*, operette. Andai Ella vendégfelléptével.
Szombat: *Matyólakodalm*, népies játék. (Bemutató előadás.)

* A színház jelentései. Gál Gyula—Kiss Ferenc—Cziglán István a nyári színházban. A jövő hét művészi eseménye Gál Gyulának, a Nemzeti Színház kiváló művésznének vendégszereplése lesz. Három szerepben lép fel Gál Gyula, akinek mostani vendégszereplése még érdekesebbé válik azért, hogy a Színművészeti Akadémia két kiváló végzett növendékét is hozza magával, akik partnerei lesznek neki. A két fiatal művész egyike Cziglán István, aki szeptembertől kezdődőleg az aradi színház szerződött tagja, a másik pedig Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház ösztöndíjasa.

Aradi származású leány lép fel pénteken a Cigányprimás Sári szerepében. Andai Ella a neve a vendégszereplő művésznőnek, aki a vidéki városokban, mint primadonna jó nevet vívott ki magának. Andai Ella szülővárosában most lép fel először.

A *Matyólakodalm* lesz a legközelebbi bemutatója az aradi nyári színháznak. A pompás, karakterisztikus népszínmű írója Garamszeghy Sándor.

* Zeneintézeti osztályvizsga. A Szalay—Békefi-féle zeneintézet nagyszámú növendékei a hó 23-án, azaz kedden vizsgáznak. Vizsgálati biztosul sikerült megnyerni Várkonyi Béla dr. zeneszerzőt, az országos zeneakadémia rendes tanárát, akit művészi és pedagógiai képessége kiváló szaktekintélyek sorába jemi. A kitűnő hírnevű zeneintézet vezetősége mindent elkövet, hogy a szülők bizalmát minél jobban kiérdemlje. Midőn ezt az érdeklődők tudomására hozzuk, egyben jelezzük, hogy a tanítást megszaktítás nélkül folytatjuk a nagy szünetben is, továbbá a jövő tanévre szóló előjegyzések már június 24-étől kezdve 30-ikáig eszközölhetnek egész napon át az intézetben. Az élénk érdeklődésre való tekintettel ajánlatos, ha a szülők gyermekeiket már most beírassák, mivel az intézet újjászervezése következtében újabb tanteremre lesz szükség s így idejében mindenki szabadon választhatja meg tanárát. Bővebb felvilágosítást készséggel ad az igazgatóság. (Szabadság-tér 7. II. em.) 3832

* A leánykereskedelem. (Az Apolló szenzációs műsora.) A kinematográfia fellendülésének első éveiben több filmet készített a nagyvárosi élet legmélyebb társadalmi problémájáról, a leánykereskedelemről. A sötét élet a maga realizmusában került az emberek elé s kétségtelenül ezek a nagykonceptiójú képek valóság-gal propagandát csináltak a leánykereskedelem ellen. Évek múltán hasonló zsánertű film jelent meg, ennek a címe: A könnyelműség. A fővárosokban nagy kíváncsisággal és fokozott érdeklődéssel fogadták a drámai képet, amely egy szerencsétlen leány szomorú kalandját festi meg reális színekben. A szezonnak ezt a nagyszabású slágerét a vidéki színházak közül elsőnek az Apolló-színház szerezte meg s szombaton mutatja be először. A bemutatóra felhívjuk a közönség különös figyelmét. A leánydrámán kívül több természetutáni főlvetel és bohózat szerepel a szombati új műsoron. 3

* Scherlock Holmes és Zigmár az Urániában. A színház ma pazar bőkezűséggel két világhírű detektívlágeret hoz ki egy műsor keretében. Az egyik az ismert Scherlock sorozat VI. képe és a boscombevölgyi titok történetét adja elő. Benne egy gyilkosság bonyolult szálat szedi szét mesteri kézzel Scherlock s ezen munkája közben megmentett egy ártatlan embert és két szerelmezt segít egymás karjaiba. A kutató detektív boszorkányos ügyességgel hámozza ki az igazságot onnan, ahol azt senki sem sejtí. Zseniális trükkjei pereről-perere fokozzák az izgalmat és a kép technikai szépségeivel párosulva, egy igazi művészi produkciót tárnak elénk. — A második kép Zigmár III. a zseniális kalandor agyafúrt kalandját meséli el. Szükségtelen elmondanunk, mennyi ügyesség és ravaszág van ebben a történetben, mely sokáig Zigmár győzelmét mutatja, a végén azonban megtörik és üldözői kezébe kerül. 5
* Hol van Coletti? Nem kell sokáig várnia és meg fogja tudni. 5
* A nagy amerikai háború legközelebb vetítésre kerül az Apollóban. 3

Sikkasztással vádolt jószivü főnök.

(A családi perpatvar vége. — A törvényszék fölmentő ítélete)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, június 19.

Kolb Jenő dr. ügyvédjelölt, a budapesti kerületi munkásbiztosító pénztár volt hivatalnok sikkasztással vádolta meg Bokányi Dezsőt, a pénztár aligazgatóját, akinek ügyét ma tárgyalta a budapesti büntető-járásbírószágon Farkas Gyula dr. kir. járásbíró. Bokányi mellett vádlottként szerepeltek Kolb Jenő dr. fiatal felesége s anyósa, Salzer Izsákné is. A férj szerint Bokányi azzal követte el a sikkasztást, hogy a neki járó fizetést nem neki, hanem a feleségének adta ki, a felesége és az anyós pedig a pénz felvételével követték el vele szemben a sikkasztást. E furcsa pör kegyetlen családi háborusághól keletkezett, a mint az alábbiakból kitűnik.

Bokányi Dezső elsőrendű vádlott kihallgatásakor elmondta, hogy Kolb felesége panaszt emelt nála, hogy férje kiverte őt a lakásból. Mint hivatalvezetőnek kötelessége volt kibékítésüket megkísérelni, de ez nem vezetett eredményre s csak annyit tudott a férjnél kieszközölni, hogy az asszony fölmehessen a lakásba és elvihesse ruháit. Súlyos következménnyel járt ez az asszonyra nézve, mert Kolb két helyen eltörte felesége karját s valósággal megcsönkította az orvosi látlelet szerint, a mit neki később Kolbné felmutatott. A fizetések kiutalásakor felkötött karral sirva jött hozzá Kolbné és könyörgött, hogy legalább a butorait mentse meg, mert a férj, jölehet házbért és családi pótlékot kap, nem fizette ki a házbért s így az asszony butorait foglalták le.

— Miután — mondta Bokányi — a családi jogi személy a pénztár előtt, mert ezután fizetik a családi pótlékot s mert a házbérre kellett a pénz s mert ez a rendeltetése, s intézkedett, hogy Kolbné kapja a pénzt, amiért az igazgatóságának felelős csak. Kolb pénze vitás lett, mert fegyelmi alá került s mert kilépett a hivatalból, ha jár neki valami, az igazgatóságon keresse.

Hasonló vallomást tett Kolbné is, aki sirva türte fel karján a habos nyári bluz selymét, hogy megmutassa karján a súlyos törések nyomait.

— Most még be is akar zárni bennünket ez az ember! — mondta panaszosan.

Kolb dr. csak nevetett erre. — A bíróság azonban nem nevetett, hanem meghozta ítéletét: Bokányit és a két asszonyt felmentette a vád alól.

Mondjon le Vilmos fejedelem!

(A felkelők mohamedán uralkodót kíván-
nak. — A fejedelem „hadihajót” állított
osztasorba.)

Távírti tudósítás.

Bécs, június 19.

Az albániai események eddigi állása sze-
rint számolni kell azzal a lehetőséggel, hogy
a lázadók benyomulnak Durazzóba. A fölke-
lők erőteljes előnyomulása könnyen megingat-
hatná a város védelmét. Ezért előtérbe nyo-
mul az a kérdés, hogy mi minden történhet-
nék, ha Durazzó elesik. Ha a fölkelők benyo-
mulnak a városba, akkor egész bizonyossággal
lehet előkészülni arra, hogy kétségbeesett ut-
cai harcok lesznek. A városnak abba a részbe,
amely legtávolabb fekszik a kikötőtől, a föl-
kelők valószínűleg azonnal befészkelnék ma-
gukat és érintkezést keresnének a nemzetközi
ellenőrző bizottsággal. A fölkelővezérek kije-
lentették, hogy csak a nemzetközi ellenőrző
bizottsággal akarnak tárgyalni. Bizonyos,
hogy ők maguk fognak mindent elkövetni an-
nak megakadályozására, hogy konfliktus támad-
jon az ő hiveik és a nemzetközi matrózesapa-
tok között. A lázadók az ellenőrző bizottsággal
folytatott legutóbbi tárgyalásoknál egészen vi-
lágosan körvonalozták álláspontjukat. Azt kö-
vetelik, hogy Wied fejedelem mondjon le és
mohamedán uralkodó kerüljön Albánia trón-
jára. Annak idején azt is mondták, hogy csak
a hármass entente megbizottaival akarnak tár-
gyalni. A lázadók főleg azért akarják Duraz-
zót elfoglalni, hogy ezzel morális nyomatékot
adjanak álláspontjuknak Európával szemben
és demonstrálják azt, hogy Wied fejedelem
nem uralkodhatik az ők akaratuk ellenére.
Amennyiben tehát benyomulnának Durazzóba,
vezérek következetesen az eddig folytatott
taktikához, mindenekelőtt azt a politikai mo-
mentumot használnák ki, amely a fejedelem-
nek idegen hadihajóra való meneküléséből
adódna. A fölkelők vezérei jól megfontolt
és előre kidolgozott taktikai tervet követnek.

Az ostromolt Durazzó.

Párisból jelentik: A külügyminisztérium
közli: A Durazzóból ma reggel érkezett táv-
íratok szerint a város nagy veszélyben fog.
Attól tartanak, hogy a csekély számú kor-
mánycsapatok hiányos hadi felszerelésükkel
már nem sokáig bírják tartani magukat. A fe-
jedelem bátor magatartásának a legnagyobb el-
ismeréssel adóznak, a párisi esti lapok azonban
felhívják a figyelmet arra, hogy a fejedelem a
fölkelőkkel való békés kiegyezést mindig visz-
szautasította és így ő az egyedüli oka annak,
hogy a helyzet komolylyá vált.

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia je-
lenti Durazzóból: A fölkelő csapatok teljesen
urak a városnak, de mindeddig nem nyomultak
előre, mert kiakarják kerülni a nemzetközi bo-
nyodalmakat.

Durazzóból jelentik: A kormánycsapatok
tegnapi visszavonulását nem a fölkelők oldal-
támadása okozta, hanem a miriditák és a ma-
lisszorok magatartása, akik kezdettől fogva ke-
vés harci kedvet mutattak és egyszerűen kije-
lentették, hogy nem akarnak tovább harcolni.
A pánik Durazzóban már véget ért, de a vá-
rosban rendkívül nyomott hangulat uralkodik.

Durazzóból jelentik: A malisszorok vere-
ségük után, déli egy óra tájban visszavonul-
tak a város felé. A várost hamis híresztelé-
sekkel ismételtelen nyugtalanságba hozták. Las-

sanként azonban helyreállt a nyugalom. A föl-
kelők egy helyre vonulnak vissza, tehát való-
színű, hogy éjszakai támadást terveznek a
város ellen. Emiatt a tüzérség késő estig bom-
bázta a fölkelők táborát.

Rómából jelentik: Durazzóban eddig négy-
száz halottat temettek el. A lagunákban még
nagyon sok halott van. A levegőt türehtelen
hullaszag tölti el. A fejedelem segítségére ér-
kező Nureddin béget a fölkelők megverték.

Rómából jelentik: Egy Durazzóban délben
feladott és 4 óra 20 perckor ideérkezett távirat
azt közli, hogy a katonai helyzet változatlan.
Délre a fölkelők és ostromlók néhány lövést
váltottak. A város védelmezői ismét vissza-
nyerték bizalmukat. A nemzetközi tengerész-
különítmények visszatértek hajóikra.

Az önkéntes tüzérség sikerei.

Durazzóból jelentik: Tegnap Hessler mér-
nök, Van der Lippé és Lirch önkéntesek fite-
gei bombázták a fölkelőket. A városban a pá-
nik egyre nő; a lakosság nagy része menekül.
A kórházakban nagyon sok a sebesült. Az
osztrák-magyar nagykövetségen buzgó munka
folyik, hogy a sebesültek ápolásáról gondos-
kodhassanak. A fejedelemmasszony gyakran meg-
látogatja a sebesülteket. A tegnapi harc szin-
helyén számos halottat és sebesültet találtak.

Durazzóból jelentik: Konstanzából hu-
szonöt román önkéntes érkezett, akik felaján-
lották szolgálataikat a fejedelemnek.

Tengerről a lázadók ellen.

(Lloyd gőzsből — albán hadihajó.)

Durazzóból jelentik: Ma reggel fél hatkor
Heszler mérnök, Van der Lippe nyugalmazott
porosz százados és Lirch újságíró önkéntesek
egy Skoda-ágyúval, amelyet éjszaka az albán
kormány utasítására egy kibérelt Lloyd-gő-
zörsre vitték, bombázták a fölkelők Kavaja és
Rasbul körül levő hadállásait. Összesen hatvan
ágyulövést tettek jó sikerrel. Kavaja tulsó ol-
daláról ágyutüzelés hallatszott.

Durazzóból jelentik: Estefelé az előőrsöktől
jelentés érkezett, hogy Durazzótól északra a
Porta Romanánál nagy számban gyűltek össze
a fölkelők. A város megtámadását megelőzendő
a kormány által kibérelt Hercegovina gőzös,
amely ágyúval van felszerelve, odament. A ha-
jónak az a feladata, hogy Kavajánál a felke-
lőket bombázza és az előre küldött kormány-
csapatokat védelmezze. Este tíz óra tájban
tényleg erős ágyutüzést lehetett hallani a
Porta Romana felől.

Triesztből jelentik: A Hercegovina Lloyd-
gőzös tegnap délelőtt elhagyta a durazzói par-
tokat és félóra hosszat bombázta Kavaját. Táv-
csövön egész tisztán lehetett látni, amint több
granát becsapódott a házakba. A városkában
nagy pánik támadt, az emberek főleg felöltö-
zötten futottak a mezőn keresztül. Többen kö-
zülük futás közben estek el.

Egyszerre csak körülbelül száz fölkelő je-
lelt meg a parton és puskából tüzelt a hajóra,
amely srappalokkal válaszolt. Az egyik srapp-
al a fölkelő csapatok közé esett és
nagy pusztítást vitt véghez. A fölkelők — fe-
dezet híján — sietve visszavonultak. A gőzös
ezután visszatért a durazzói part közelébe és
ott úgy helyezkedett el, hogy Sijákot is bom-
bázhassa. Miután a várost a tenger felől nem
lehet látni, mert hegyek fődik el, a lövegek
hatását nem lehetett megfigyelni.

A hajó megszüntette a bombázást, mert
Durazzóban csakhamar elterjedt a hír, hogy az
angol tengernagy, mint a legidősebb hajópa-
rancsnok, jelzésekkel

tudtára adta volna a Hercegoviná-
nak, hogy ha a tüzelést be nem
szüntette volna, őt bombázták volna
a nemzetközi hajókról.

A tengernagy aztán állítólag a konakba vonult
és titakozott a bombázás ellen, mert ez a sem-
legesség megsértését jelenti. A hatalmakat
képviselő parancsnokok ugyanis nem tudhatják,
hogy mikor egy magántársaság hajója bombáz,
vajon az ország szolgálatában áll-e? Albán
részről ezt a beavatkozást cáfolják, mert ez —
szerintük — Albánia belügye. — A nap
egyébként nyugodtan telt el.

Rómából jelentik: Hivatalos helyen
megcáfolják azt, hogy az angol ten-
gernagy tiltakozott volna a Hercegoviná-
nak katonai célokra való felhasználá-
sára ellen.

Milanóból jelentik: A Hercegovina gőzös a
Dalmácia osztrák hajózársaság tulajdona. Az
albán kormány már tegnapelőtt elhatározta,
hogy ágyúkkal szereli fel a hajót, de ezt ti-
tokban tartották. Ma félóra hosszáig lövöldöz-
tek a Siák mögötti dombokat, de nem a lövé-
seket viszonozták.

A fejedelem hősiessége.

Párisból jelentik: A párisi estilapok nagy
magasztalással emlékeznek meg Wied fejede-
lem hősiességéről. A Petit Parisien
szerint ennek a viselkedésének az az oka, hogy
Vilmos császár egy volt porosz katonatiszt-
hez méltatlannak mondta a fejedelem visel-
kedését, mikor a Szigetvár fődélzetére me-
nekült és ezt táviratban tudtára is adta a feje-
delemnek. Az albán fejedelem azóta kitart és
kijelentette, hogy kész ott halni az albán pa-
lotában, de nem tágit. A lapok a fejedelem
brüszk viselkedését okolják a fölkelők harag-
jáért, a Liberté pedig azt sürgeti, hogy Európa
avatkozzék be, mert ha általános forradalom
tör ki, az albán trón menthetetlen.

Rómából jelentik: Mérvadó körökben ki-
jelentik, hogy Olaszország mindent megtesz
Vilmos fejedelem támogatására, de a fejedelem-
nek be kellene látnia, hogy a nemzetközi el-
lenőrző bizottság az ő legjobb támasza és ma-
gának árt vele legtöbbet, ha meggondolatlan
tanácsadókra hallgat. A fejedelem nem teszi helye-
sen ha az ország katonai organizációját olyan ele-
meknek engedi át, akik őt olyan bajokba ke-
verték, melyekből most a nagyhatalmaknak
kell megtalálni a kivezető utat.

Nápolyból jelentik: A Mattine közli Du-
razzóból: A malisszorok halálos félelmükben a
mecsetekbe bujtak, a püspöknek kellett őket
elöhozni. Nagyon sok közöttük a sebesült és
jobbára a hátukon vannak megsebesülve. A fe-
jedelem kijelentette, hogy csak akkor hagyja
el Durazzót, ha palotáját kezdik ostromolni.
Az albán kormány Thomson ezredes hátrama-
radt családjának százezer frankot utalvá-
nyozott.

A fölkelők sikerei.

Durazzóból jelentik: A kormánycsapatok
szerdai kudarcáról még a következőket jelentik:

A malisszorok és miriditák már egészen a
rastbui magaslatokig nyomultak. Egyszerre csak
különös ok nélkül, mikor még a tüzelés egyálta-
lán nem volt veszedelmesen erős, az albánok meg-
fordultak egyszerűen csak azért, mert nem volt
kedvük tovább harcolni. A fölkelők ezt látva, ter-
mészetesen erősebben kezdtek tüzelni és a vissza-
vonulás is gyorsabb lett. Az egyik ágyú körülbe-
lül ezer lépésnyire lehetett az albánoktól, kik az
ágyút, európai kiszolgáló legénységével együtt
egyszerűen cserbenhagyták. A legénység mind-
azonáltal egy darabig tovább tüzelt. Az ágyút,
hogy el ne vesszék, megfordították, miközben a
hám elszakadt. A tüzekek erre maguk kapaszkod-

tak bele az ágyuba, melyet sikerült nekik óriási erőfeszítéssel a fölkelők golyózápora közepette, a hid mögött levő lövészárkokhoz vontatni és megmenteni.

Délután a miriditák kisebb-nagyobb csapatokban visszazállingóztak a városba. Később sok sebesültet is hoztak. Az egyik kórházba egy albán asszonyt szállítottak be, kit a város közepén akkor talált el egy golyó, mikor éppen ruhát aggatott föl szárítani. A lövészárkokban maradt üteg egész délután tovább tüzelt és a fölkelők, akik már hét-főn megtudták, hogy ezek az ágyuk milyen jól működnek, az ágyutüzelés miatt elállottak attól, hogy a csapatokat üldözzék. Minden jel arra vall, hogy a támadási tervet elárulták a fölkelőknek, mert különben nem tudhatták volna olyan jól, hogy hol van a csapatok gyengéje. Turkhan pasa a város főutcáján találkozott a malisszor vezérékkel és gondtelt arccal tanácskozott velük a további teendőkről.

A városban aggodalommal tekintenek a további események elé. A nap eseményei megmutatták, hogy a fejedelem Európa segítsége nélkül nem boldogulhat a fölkelőkkel és ha a hatalmak megmaradnak eddigi álláspontjukon, akkor nagyon rosszul áll az új fejedelemség dolga.

Vilmos császár álláspontja.

Berlinből jelentik: A Neues Wiener Journal tudósítója diplomáciai forrásból arról értesül, hogy az Ausztria-Magyarország és Olaszország között az albán kérdésben mindinkább növekvő elkedvetlenedést Bécsben nagy aggodalommal fogadják.

Ma vált ismeretessé, hogy Vilmos császár Ferenc Ferdinánd főhercegnél legutóbb tett konopisti látogatása alkalmával határozottan kifejezést adott annak a nézetének, hogy Wied fejedelem kedvéért nem szabad tartós elidegenedésnek támadni Ausztria-Magyarország és Olaszország kormányai között.

Vilmos császár nagy nyomatékkal hangsúlyozta, hogy Németország nagy megelégedéssel üdvözlölné a fennálló feszültség mielőbbi enyhülését.

Még mindég árulók!

Triesztből jelentik: A Piccolo azt a hírt kapja Valonából, hogy Aziz pasa Brioni volt pénzügyminisztert letartóztatták, mert az a vád van ellene, hogy Lusnjában cimborált a fölkelőkkel.

Durazzóból jelentik: Tegnap este észrevették, hogy a városból tényleg fényjelzéseket váltanak a felkelőkkel.

Nem lehet mohamedán Albánia.

Bécsből jelentik: Egy bécsben akkreditált balkáni diplomata azt a kijelentést tette a Neue Freie Presse munkatársa előtt, hogy ha Vilmos fejedelem visszavonul, a Balkán államok nem egyeznek bele abba, hogy Albániában mohamedán fejedelem legyen.

Bécsből jelentik: Ófelsége vasárnap kihallgatáson fogadja Sureia bey Flora albán követet, aki megbízó levelét mutatja be.

VÁROS ÉS MEGYE.

Az adókvetés megkezdése. A városi adóhivatal holnap kezdi meg a III-ad osztályu kereseti adók tárgyalására szóló meghívók szétküldését. Az adóhivatal a kedden reggel kilenc órakor kezdődő adókvető bizottság elé körülbelül 100—120 adózót hívott meg. A bizottság elnöke Múlek Lajos dr., tagjai Éles Ármán, Blaskovits Antal, Reicher Károly és Steigerwald Alajos, bizalmi férfiak Dobiaschi József és Mittner József.

HIREK.

Hét milliós bankbukás.

— Letartóztatott sikkasztó bankár. —

Távirati tudósítás.

Bécs, június 19.

Bécs egész társadalmában, de különösen pénzügyi körökben ismert férfiut tartóztatott le a bécsi rendőrség ma délután. A bécsi rendőrség letartóztatta Schober Gusztávot, a Pleva Z. Tivadar ismert nevű bankcég tulajdonosát, mert sikkasztás miatt feljelentés érkezett ellene.

A rendőrséghez ma ugyanis az a feljelentés érkezett, hogy Schober Gusztáv reá bízott depot-kat elsikkasztott. Azonnal megidéztek a rendőrségre, ahol kihallgatása során az előkelő bankár bevallotta, hogy nemcsak a feljelentésben elmondott százezer koronás depot-t sikkasztotta el, de sok más reá bízott értéket is. Kijelentette, hogy bankjának passzívája három millió korona.

Még a délután folyamán sürgős vizsgálatot tartottak a bankban és a bizottság megállapította, hogy a passziva

több, mint hét millió korona

és Schober nemcsak depot-kat, hanem másfél millió korona értékű betétet is elsikkasztott.

A vizsgálat természetesen tovább folyik és valószínű, hogy még újabb adatok kerülnek napvilágra. A rendőrség Schobert letartóztatta, az eset nagy szenzációt keltett az egész városban. A bankbukás igen sok embert érint, miután a cégnek igen jó hírneve volt és sokaknak volt hozzá bizalma.

Nopcsa Elek báró párba.

— Affér a volt hunyadi főispánnal. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 19.

A fővárosban ma délelőtt súlyos feltételű kardpárbajjal intézte el az ujaradi nagybirtokosnőnek: Nopcsa Elek bárónőnek fia, Nopcsa Elek báró régóta huzódó személyes ellentétét Bornemissza Lipót báró volt hunyadmezei főispánnal.

A két báró között hosszabb idő óta feszült a viszony és az ellentétek legutóbb olyan éles összetűzésre vezettek, hogy az affért, mielőtt párviadallal intézték volna el: becsületbíróság döntése alá bocsátották. Nopcsa Elek báró segédei Teleky József gróf és Farkas Pál képviselők becsületbírósgot kértek, amihez Bornemissza báró megbízottai: Melcer István dr. és Jakabffy István hozzájárultak. Nopcsa segédei Esterházy Mór gróftól és Robinczy Lőrinc altábornagyot, a volt főispán segédei pedig Rakovszky Istvánt és Horthy Szabolcsot kérték fel becsületbírákúl. A becsületbíróság elnöke Ivánka Oszkár lett. A becsületbíróság tegnap éjjel tanácskozott a Nemzeti Kaszinóban és az elégtételadási kötelezettség mellett döntött.

A segédek ezután kardpárbajt állapítottak meg nyak és csukló bandázsszal, nehéz lovasági karddal, harc képtelenségig. A Rákosi féle vívóteremben déli 12 órakor történt meg a párbaj, amelyet Melcer István dr. vezetett. A felek ötször csaptak össze. A negyedik összecsapásnál Bornemissza bárót a mellén mély vágás érte, amelyet azonban nem tartott súlyosnak. Ötödször is összecsaptak, ekkor azonban a báró mellét az előbb kapott sebből ömlő vér elborította és kitünt, hogy a sérülés alkalmatlanná teszi a kard forgatására. A párbajt a harc képtelenség konstataálásával beszüntették. Nopcsa báró sértetlen marad.

A párbaj okára vonatkozóan kérdést intéztünk telefonon Nopcsa Elek bárónőhöz, aki szíves volt a következő nyilatkozatot tenni:

— Aki a párbajt vívta, az a fiam. Az okáról én semmi közelebbit se tudok. A fiam rövid idő óta Tátrafüreden tartózkodik, ahol én a napokban meglátogattam s akkor tudomásomra jutott, hogy afférje támadt Bornemissza Lipót báróval. A fiamat erősen foglalkoztatta a dolog, s mondta is, hogy ebben az ügyben Budapestre kell utaznia. Én csak annyit tudtam meg, hogy személyes differenciák miatt keletkezett afférjuk. Mióta Tátrafüredről eljöttem, most halottam először az affér újabb fejleményéről.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Lényegtelen hőváltozás és helyenként eső, zivatar várható. — Sürgönyprognózis: Enyhe, sok helyütt csapadék, zivatarok.

— A király ischli programja. Bécsből jelentik: Ófelsége az eddigi megállapodások szerint 25-én utazik Ischlbe. Kiséréte az idén sokkal nagyobb lesz, mint az előző években. Boltrás báró gyalogsági tábornok, Seidl udvari káplán és a katonai iroda egy tisztje állandóan Ischlben fognak tartózkodni. A király, mint máskor, az idén is gyakran fog vadászni és erre nézve már megtörténtek az előkészületek.

— A monarchia új berlini nagykövete. Bécsből jelenti a Pester Lloyd: A berlini nagykövet Szögyény-Marich László felmentése már a legközelebbi napokban megtörténik. Utódja — mint az Aradi Közlöny már ma jelentette — Hohenlohe Schilling-Fürst Gottfried herceg lesz. Az új berlini nagykövet veje Frigyes főhercegnek, akinek harmadik leányát Mária Henriettet 1908-ban vette nőül. Hohenlohe Gottfried herceg 1867-ben született Bécsben. Atyja Hohenlohe Konstantin herceg hosszú évekig főudvarmester volt, testvére Konrad volt osztrák miniszterelnök, jelenleg trieszti tartományfőnök. Az új nagykövet ezelőtt a hadseregben szolgált, 1902-ben katonai attasé lett Pétervárott, 1906-ban őrnagy és Ófelsége szárnysegéde, 1906-ban lépett a diplomáciai pályára és a berlini nagykövetségnél tanácsos lett, de csak egy évig volt ebben az állásban. Tavaly nevezte ki a király titkos tanácsossá. A hercegnek két fia és egy leánya van.

— Az ellenzék és a közigazgatási reform. Budapestről jelentik: A szövetkezett ellenzék ma este közös értekezletet tartott Károlyi Mihály gróf elnöklésével. Károlyi kijelentette, hogy az ellenzéknek a leghatározottabban állást kell foglalni a közigazgatás államosításáról szóló javaslat ellen. Zichy Aladár gróf azt hangsúlyozta, hogy mindenki becsületbeli kötelességének fogja tartani a vitába való résztvételt. Alkotmánybiztosítók forog kockán, példa nélküli, hogy egy kormány azt kérje a törvényhozástól, hogy egy évre bocsássa rendelkezésére a tisztviselőket. Javaslatára elhatározták, hogy az ellenzék a vitában részt vesz, a vita rendezésével a pártok elnökségét bízzák meg. Apponyi javaslatára kimondotta az értekezlet, hogy már a javaslatnak napirendre való kitűzésénél megjelennek, a napirend ellen Andrássy Gyula gróf és Apponyi Albert gróf szólalnak fel.

— Az izraeliták autonómiája. Budapestről jelentik: A pesti izraelita hitközség autonómiai bizottsága elhatározta, hogy felkéri az előljáróságot, hogy hívjon össze még a nyár folyamán országos gyűlést, amely a zsidók közjogi helyzetének biztosítása érdekében tárgyaljon. A gyűlésen valamennyi zsidó hitközség résztvenne.

— Szasszonow hazatért. Pétervárról jelentik: Szasszonow orosz külügyminiszter ma visszaérkezett.

— Tüntetés a prágai német egyetem ellen. Prágából jelentik: Nagy botrány játszódott le ma az egyetemen, a promociónál. Három juris doktort promoveáltak és a rektor beszéde után az új doktorok nevében Krausz Gábor dr. válaszolt. Mindjárt politikai kijelentéssel kezdte, kikelt a prágai német egyetem ellen, amelynek rendszerét elavultnak mondta. A tudomány — mondotta — mindenütt nemzetközi, csak itt akarják terrorisztikus nemzeti célokra felhasználni. A beszédre úgy a bizottság tagjai, mint a közönség köréből számosan hevesen tiltakoztak, úgy, hogy Krausz dr. be sem fejezhette szavait.

— A román parlament rendőri fedezet alatt. Bukarestből jelentik: A kamara és szenátushoz vezető uton nagy embertömeg várakozik. A bejáratoknál erős rendőresapatok állnak, rendzavarás nem történt. Az ülésen *Orgentianu* konzervatív tiltakozott a rendőri intézkedés ellen, amelyeket még — ugymond — Napoleon sem tett. *Robescu* elnök kijelentette, hogy ő tette a szigorú intézkedéseket a tanácskozás nyugodtsága érdekében. Mindannyiszor megteszi azt, ha olyan dolgok zavarják a tanácskozást, amelyek össze nem egyeztethetők a parlament becsületével.

— A tréfás kapitány balesete. Zimonyból jelentik: Tegnap reggel egy katonatisztek-ből álló nagyobb társaság éjszakai mulatozás után dohajkodott az utcán és különféle tréfákat követett el. Az egyik tréfa azonban szomorúan végződött. Zöldséges koszik jöttek a környékről, amelyek Belgrádba igyekeztek. A koszikon a zöldséges kosarakon sok kofa ült. A tiszték tréfálkozó kedvükben kardot húztak és a koszikat fel akarták tartóztatni. Egyikük: *Sz. huszárkapitány* elkapta egyik lónak a kantárfját, hogy megállítsa. A kocsis azonban ostorával a lovak közé csapott és legázolta a századosot, akin a kocsis kerekai átmentek. A századosnak eltört a lába és oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy be kellett szállítani a kórházba.

— Nem lesz póstahivatal a Szabadság-téren. Jelentették a lapok, hogy Aradmegye egyik községének póstamesternője, egy Aradon is jól ismert urinő, a Szabadság-téren fiókpostahivatalt akart fölállítani. Több aradi befolyásos egyén támogatta is a kérelmet a kereskedelemügyi miniszteriumban, azonban a nagyváradi póstaigazgatóság nem javasolta, mert szerinte nem teljesítene közszükséget. A kereskedelmi miniszter most értesítette az érdekelteket, hogy nem engedi meg a póstafiók felállítását, mert a most működő fiókok akadálytalanul le tudják bonyolítani a forgalmat.

— Gerliczy báró haldoklása. Szegedről jelentik: *Gerliczy* Ferenc báró képviselő három nap óta viaskodik a halállal a szomszédos torontálmegyei Deszk községben lévő kastélyában. Állapota tegnap válságosra fordult. Súlyos szivbajához, érlemeszesedéséhez és agyvérzéséhez kettős vesebaj járult. Három nap óta egyáltalán nem tud táplálkozni. A mesterséges táplálás is sok nehézséggel jár. Kezelőorvosai: *Boross* József dr. szegedi kórházi főorvos és *Goldschmidt* György dr. főorvos naponta kétszer látogatják meg a nagybetegét. Néhai *Fejérváry* Géza báró leánya, *Fejérváry* Gizella bárónő, *Gerliczy* felesége és családja állandóan a betegszobában tartózkodnak. A katasztrófa minden órában bekövetkezhet.

— Pankhurst Silyiát szabadon bocsátották. Londonból jelentik: *Pankhurst* Silyiát nyolc napig tartó éhségsztrájkja után — sem enni, sem inni nem akart semmit — ma elbocsátották a fogházból.

— A hajóorvos családi drámája. Pólából jelentik: *Zahalka* dr. hajóorvos fiatal felesége ura távollétében hirtelen megbetegedett és meghalt. Mikor *Zahalka* doktor utjáról hazaérkezett, feleségét ő maga helyezte koporsóba, azután anyósával bezárkózott a lakásba. Ma reggel mindkettőjüket ágyban fekvé holtan találták. *Zahalka* anyósának az ütőereit metszette át, ő pedig morfiummal mérgezte meg magát. Az öngyilkos hajóorvos hátrahagyott levelében tette indító okául tragikus véget ért felesége iránt érzett nagy szerelmét hozza fel és azt a kívánságát fejezi ki, hogy feleségével együtt temessék el.

— Az énekesnő balesete. Fiuméből jelentik: *Sulyos* baleset érte tegnap este Fiumében *Newcomb* Luna amerikai énekesnőt, akit a fiumei olasz szintársulat vendégszereplésre szerződtetett. A művésznő az este nyolc órakor hazafelé tartott a Deák-fasor végén belebotlott a vasuti sorompó láncába. Keresztül esett a lábát törte. Az énekesnő kártérítésért beperelte a Mávot, mert a sorompó előtt nem égett lámpa. Az átjárónál egyébként már máskor is történt baleset a sötétség miatt.

— Fényüzési adó. Szegedről jelentik: *Pethő* Ferenc városi adófőtiszt beadványt intézett a város tanácsához és azt javasolja, hogy hozza be a város a fényüzési adót, elsősorban azokra, akik nem üzleti és gazdasági célokra tartanak kocsit-lovat. Adóztatassák meg, mondja a beadvány, az autómobil, a táncvigalmakat, népnünnepeket, sőt még a footballversenyeket is, továbbá a hazai és külföldi ásványvizeket. Az adót városi bélyegilletékekben hajtsa be a város. Az indítványozó, akitnek egyik bélyegtervezetét már az állam is elfogadta, ajánlatot is tesz, hogy a város vele készítheti el a városi bélyegek rajzát. *Pethő* Ferenc javaslatáról legközelebb lesz szó a pénzügyi bizottság ülésén.

— *Prodam* Guido lezuhant. Budapestről jelentik: Ma este fél nyolc órakor a rákosi repülőtéren felszállt *Prodam* Guido, az ismert nevű pilóta. Pár kört írt le, amikor valószínűleg szélroham következtében lezuhant. Olyan szerencsétlenül esett, hogy agyrázkódást szenvedett, állkapcsa és orrsontja összetört és még számos helyen szenvedett sérülést. A mentők, akik automobilon jöttek ki a helyszínre, *Réczey* tanár klinikájára szállították a súlyosan sérült pilótát.

— Szerbia készülődik. Belgrádból jelentik: Az új kormány tegnap tartotta első minisztertanácsát, melyen *Pasics* miniszterelnök elnökölt. A minisztertanácsban a politikai helyzettel foglalkoztak és a Balkáni félsziget déli részén történő eseményekkel kapcsolatban fontos határozatokat hoztak. A hadügyminiszter tegnap minisztertársainak javaslatot nyújtott át a hadsereg újjászervezésére vonatkozólag. Amennyiben a javaslatra vonatkozólag meg egyezés jön létre, a szkupstinának már legelső ülésén tárgyalják.

— Párbaj. Budapestről jelentik: *Kóca* Géza aradi főgimnáziumi tanár és *Gáspár* Imre máv. mérnök kardpárbajt vívott. A párbajban mind a két fél megsebesült. A párbaj oka összeszólalkozás.

— Tüzérségi felügyelő Aradon. *Pucherna* Vilmos vezérőrnagy, tüzérségi felügyelő hadsegédével ma Aradra érkezett, hogy megtekintse a kasszentmiklósi laktanyát. A tüzérségi felügyelő a Fehér Keresztben szállt meg.

— Orvosi hír. *Drechsler* Henrik dr. fogorvos, orr gégespeciálista tanulmányutjáról visszaérkezve rendelését újból megkezdte.

— Neptun strand-fürdő, modern berendezés, nap- és lég-fürdők. Uszoda uraknak és hölgyeknek. Nyitva szeptember végéig. 3571

— A fürdés első áldozata. Szegedről jelentik: A szabadban való fürdésnek meg van az első áldozata. *Unterreiner* Dezső tizenöt éves elemi iskolai tanuló, egy szegedi Máv. kaulauz fia, néhány pajtásával kiment tegnap délután a rókusi Buvártóra horgászni. A fiu közben elmaradt pajtásaitól, levetkőzött, megfürdött és a vízbe fult. Társai már előbb eltávoztak, azt hívték, hogy *Unterreiner* hazament. Az anya, estefelé, miután hiába várta haza fiát, rosszat sejtve, kiment a tópartra, ahol szivszagátóan kiáltozta:

— Fiam! Fiam! Hol vagy édes fiam?...

Majd mikor megtalálta a fiu ruháit egy fátövében, be akart ugrani a tóba. Alig birták visszatartani. A tüzoltók este kilenc órára kifogták a fiu holttestét.

— Kifosztott és felgyújtott üzlet. Nagykanizsáról jelentik: *Hegedüs* Károly fűszerkereskedő tegnap este feleségével együtt moziba ment. Mialatt a kereskedő távol volt, betörők hatoltak be az üzletbe és elvittek onnan 1730 korona értékű papírpénzt és 280 koronát ezüstben. A rablók ezután felgyújtották az üzletet. Éjjel felé tért haza a fűszerkereskedő és akkor vette észre, hogy az üzlet belülről ég. A tüzoltóknak sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni. A kár jelentékeny.

— Bucsu aradi tanár. *Román* József főgimnáziumi tanár tiszteletére, akit tizenkét évi aradi működés után tudvalevőleg az ungvári főgimnáziumhoz helyezték át, szombaton este 8 órakor a Pannonia éttermében étlapszerint bucsuvacsorát tartanak nagyszámú barátai és tisztelői, kiket ez uton hív meg a rendezőség.

— Szikratáviró Németország és Afrika között. Berlinből jelentik: A Berlin mellett levő *Nauen* központi drótnélküli táviróállomás a mai naptól kezdve rendszeres szolgáltatást teljesít Afrikával. A német fenhatóság alatt álló *Togo* és *Vindhuk* afrikai gyarmatok vannak *Nauen*mel a drótnélküli táviró útján összeköttetésben. A távolság 8200 kilométer.

— *Buziás-fürdő*n évről-évre növekedik a vendégek száma, a mi a fürdő kedveltségének egyre nagyobbodó mértékű terjedését jelenti. Ezt a sikert elsősorban páratlan gyógyforrásainak köszönheti, azután kedvező klímájának, de nem kevésbé annak a gondos és hozzáértő orvosi berendezésnek is, amellyel a tulajdonos, *Muschong* ur, semmi áldozatot sem kimélve, felszereltette. *Buziás-fürdő* méltán kapta a magyar *Nauheim* nevet, amit az is bizonyít, hogy nemcsak a magyar közönség keresi fel, hanem a külföldi közönség is nagyon kedveli és megbecsüli.

— A *Schmidt-cirkusz*, mely néhány nap múlva Aradra érkezik, mint több vidéki lapban olvassuk, óriási siker mellett tartja előadásait a délvidéki városokban. Exotikus attrakciói, gyönyörű lóidomításai feltűnést keltenek. A *Schmidt-cirkusz* csak 3-4 napon át fog ezuttal Aradon előadást tartani, remélhetőleg nem kisebb sikerrel, mint a monarchia más nagyobb városaiban. 3835

— *Adomány*. A tuberkulózis elleni küzdelem aradi egyesülete köszönetet mond *Herbst* Ceciliának, ki koszorúmegváltásul néhai *Schuster* Illés ur koporsójára, 20 koronát adományozott az egyesületnek *Darányi* Jánosné elnöknek kezébe.

— *Kellemes a Központi-szálló* nyári kert-helyisége, ahol minden este nagy választéku étrend, kellemes hűtött ital, jó cigányzene mellett, áll a vendégek rendelkezésére.

— *Köszönetnyilvánítás*. *Schuster* Illés dr. ravatalára szánt koszoru megváltása fejében *Herbst* Cecília az izz. népkonyhának 20 koronát adományozott. Ezen kegyeletes adományt ez uton mondunk benső köszönetet. Az elnökség.

— *Harminc* százalékkal olcsóbb lett a gyermekkosci a *Fischer* Nagy Aruház Gyáriktárában Aradon, Szabadság-tér 12. szám alatt, ahol a legelegánsabb, legfinomabb és a legnagyobb választék található.

Lázár Jenő

Fogtechnikai terme

ZRINYI-UTCA, Br. BOHUS-PALOTA II. KAPU.
Szabad lifthasználat. Telefon 993. szám.

vizsgázott fogtechnikus. Foghuzás. Műfogak. Fogtömés.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Méhészeti tanfolyam. A földmivelésügyi miniszter az elméleti és gyakorlati méhészet, továbbá a kaptár készítés gyakorlati elsajátítására július hó 6—23 ig Nagyváradon méhészeti tanfolyamot rendez. Ezen tanfolyamra lelkészek és tanítók vétetnek fel. A tanfolyamra való felvétel iránti kérvények a földmivelésügyi miniszterhez címezve a nagyváradai földmivelésügyi miniszteri kirendeltséghez június hó 29-ig adandók be. Később beérkező kérvények figyelembe nem vehetők. A tanfolyamra felvett egyének ingyen lakást és teljes ellátást nyernek s azonfelül tényleges vasuti költségeik megtérítésére is igényt tarthatnak. A tanfolyamon készített kaptárt, továbbá apró méhészeti felszereléseket a hallgatók a tanfolyam végeztével magukkal vihetik. A tanfolyamra felvettek a nagyváradai róm. kat. tanítóképző internátusában lesznek elhelyezve. Ágy és szalmazsákról gondoskodás történt, párnát, paplant és lepedőt minden hallgató köteles magával hozni.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Telegraf. Budapest.

Budapest, június 19.

Készárú.

Amerika egynegyeddel magasabb. Kínálat, vételekdv gyenge, 5 ezer mm. változatlan.

Határidő.

	Déli sárlat	3 órai sárlat
Buza 1914. októberre	12.92—12.93	12.95—12.97
Buza 1915. április a	13.02	13.03 13.08—13.04
Rozs 1914. októberre	9.36—9.37	9.43 9.44
Tengeri 1914. júliusra	7.57—7.58	7.63—7.64
Zab 1914. októberre	7.95—7.96	7.92—7.93

Arak 50 kilónként számítva

Budapesti értéktőzsde (június 19)

Oestrák hitel	602.—
Magyar hitel	777.25
4%, koronajáradék	79.80
Oestrák-magyar államvasuti	725.—
Jelszlogbank	399.50
Lezámtólóbank	489.50
Hasai Bank	272.—
Magyar Bank	487.50
Kereskedelmi Bank	8566.—
Rimamurányi	614.—
Balgótarjáni	681.—
Köszti Vasút	588.—
Városi Villamos	808.—

Bécsi értéktőzsde (június 19.)

Oestrák hitel	600.—
Magyar hitel	777.—
Oestrák-magyar államv.	682.—
Déli vasút	85.—

A Temesvári Lloyd-társulat terményosarmokának hivatalos árjegyzése. (Arak 100 kilogrammonként korona években.) 1914. jun. 19. Buza 75 kilogrammos 27.20—27.40, 76 kilogrammos 27.50—27.6, 77 kilogrammos 27.70—27.80, 78 kilogrammos 27.90—28.00. Rozs (prima) 21.40—21.50, (közep) 20.80—20.90, Árpa (sertőző) —, (takarmány) 13.40—13.6, Zab (prima) 13.20—13.30, (közep) 12.20—12.40, Tengeri régi (magyar) —, új 14.20—14.40, (román) régi 13.70—13.80, új 10.30—10.50. Burgonya 100 kgr. (fehér) 6.20—6.30, (róssa) 7.00—7.10.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYÁRI SZINHÁZ.

Szombat, 1914. június 20-án.

Léni néni.

Operette 3 felvonásban. H. Veroul és A. Baré „Le partriat de ma Tante” című darabjából átdolgozta. Heltai Jenő. Zenéjét szerette: Vince Zsigmond.

SZEMÉLYEK:

Muzéumőr Rivarol	Várnai Jenő. Győző A. Polgár S.	Dutilleul Juanita	Barics Gy. Pataki V. Nógrádi M.
------------------	---------------------------------	-------------------	---------------------------------

Kezdete este 8 órakor.

NYILTÉR.

IGLÓFÜRED

gyógyfürdő (Szepesmegye)

vasuti állomás: Igló. (Automobiljárat.) Gyönyörű fekvéssel, fenyvesekkel körülövezve, teljesen védett fekvésű hely. Elsőrendű vizgyógyintézet az összes fizikai gyógyító eljárásokra. Inhalatórium, szénsavas fürdők, fekvőcsarnok, hízalókura stb. Szórakozásokról gondoskodva. Kifűző konyha. Fürdőorvos Dr. Lorenz Hugó. Arak mérsékeltek. Tájékoztató leírást (prospektust) kívánatra küld Iglófürdő gondnoksága.

SCHMIDT CIRCUS JÖN!

Pénzt talál,

ha használt

műfogait

nem dobja el, hanem eladja nekem a Fehérkereszt szállodában, ajtószám 8. Fizetek minden fogért 2 koronáig.

3797

Veszek még ma reggel 8 órától este 6 óráig.

Meghívó.

Az Aradi Lloyd Társulat

f. évi június hó 28-án délelőtt 11 órakor tartja meg a társulat disztermében

rendes évi közgyűlését,

melyre a társulat tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

Tárgysorozati

1. A választmány évi jelentésének előterjesztése.
  2. A számvizsgáló-bizottság jelentésének előterjesztése és a felmentvény megadása iránti határozat.
  3. Az 1914—15 évi költségvetés megállapítása.
  4. Egy választmányi tagsági helynek és egy számvizsgáló-bizottsági tagsági helynek választás utján 1 évre való betöltése.
  5. A t. tagok esetleges indítványai.
- Arad, 1914. június 20-án.

Hol van Coletti?

3795

MENETREND.

Arad—Nagyvárad.

Arad 1.	5.00	6.20	8.20	11.42	4.15	9.39	4.51
Csaba 6.	6.27	7.23	9.23	1.12	5.19	11.01	6.54
" 1.	6.49	8.19	11.40	1.38	5.56	1.47	1.47
Nvárad 6.	9.40	12.01	2.15	4.—	8.20	3.54	8.54

Nagyvárad—Arad

Nagyvárad 1.	6.00	8.01	10.10	1.15	4.40	7.52	1.14
Csaba 6.	8.12	11.08	12.37	4.34	7.22	11.04	8.26
" 1.	11.27	11.27	2.05	5.57	7.29	9.06	4.22
Arad 6.	12.32	12.32	3.11	6.59	9.03	10.09	5.57

A vastag számok a gyors-, a dült számok a motor-, a rendes számok a személyvonatokat jelzik.

„MODIANO” CLUBSPECIALITÉ

A LEGDRÁGÁBB DE A LEGJOBB!

Orvos tanácsra így a hűvelyek mint a lapocskák nyamatlanok, de mindenikben benne van a ringomással az eljegy a gyors aláírás. S. J. Andriano

Veszek

vagy más tárgyakra átcserelek: zálogcédlákat, tört aranyat és ezle-
töt, gyémántot és brilliáns tárgyakat

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer J.-utca, Minorita-palota
Telefon 438. szám. 2038

Arad legnagyobb óra- és ékszer-
raktára. Olcsó bevásárlási forrás.

14542—1914.

Hirdetmény.

A m. kir. honvéd hadapród iskolaiban 1914/15. tanév kezdetén az Arad sz. kir. város közönsége által alapított helyek egyike betöltendő lesz.

A pályázati feltételek a városi katonai osztályban betekintethetők és a pályázati kérvények bezárolag f. évi július hó 1-ig a város polgármesterénél nyújthatók be.

Arad, 1914. június hó 13.

A városi tanács.

Kalmár József villanyzerelő

Arad, Salacz-utca 3. sz.

Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözködők figyelmébe:

villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fűtőedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket. 481

9552—1914. ahsz.

Hirdetmény

a III. oszt. kereseti adó, adójára vonatkozó kiszámítási javaslatokat tartalmazó lajstromok közzététele és adókiivetés körüli eljárás tárgyában.

Az adókiivető bizottság elé terjesztendő adókiszámítási javaslatokat kitüntető lajstrom folyó évi június hó 15-től 8 napra a városi adóhivatalnál kitéve, azokat mindenki megtekintheti, s az őt vagy másokat illető adójavaslatokra nézve észrevételeit megteheti. Ezek az észrevételek a fenti határidő alatt írásban a kir. pénzügyigazgatóságnál utóbb az adókiivető bizottságnál — melynek tárgyalásairól az adózók külön hirdetmény útján tudósítanak — terjeszthetők elő.

Az adókiivető bizottság ülésel nyilvánosak lévén, ott minden adózó megjelenhetik. (1883. évi XLIV. t. c. 24. §.)

Az adókiivető bizottság a kitűzött sorrend szerint megvizsgálja az adózók bevallását és a kir. pénzügyigazgatóság által készített adókiszámítási javaslatokat, s tekintettel az illető adózó vagy mások, vagy pedig a kincstári képviselő által tett észrevételekre s egyéb rendelkezésre álló adatokra, megállapítja minden egyes adókötelesnek adóösszegét, azt még az ülés folyama alatt az illető adólajstromba bejegyezteti és ebből végzését kihirdeti.

Az adókiivető bizottság végzésének kihirdetése után az érdekelt adóköteles félnek jogában áll az ülés folyama alatt előszóval az iránt nyilatkozni, kívánja-e az ügyet, és ha igen, mely oknál fogva felszólamlási bizottsághoz felelkezni.

Hasonló nyilatkozatra van jogosítva a jelenlevő adókötelesek bármelyike és pedig nemcsak a saját, hanem más adójára nézve is, ha a bizottság által hozott végzés eredményében aránytalanságot vél bebizonyíthatni, akár saját magára, akár másra kivetett adótételre nézve.

Az az adózó, ki a tárgyalásnál jelen volt, a felelkezés indokait írásban 8 nappal határidő alatt adhatja be.

Az az adózó, aki az adókiivető bizottság ülésében akkor, midőn adóügye tárgyalatott, jelen nem volt, a bizottság végzése ellen irányuló felelkezését az illető ülés folyama alatt megrovott adózók névjegyzékének a bizottság tárgyalásainak helyiségeül szolgáló ház kapu-

A HAZAI CIPŐIPAR TERÉN
ELSŐ HELYEN ÁLLNAK
A VILÁGHIRŰ

Turul CIPŐK

TURUL CIPŐGYÁR R.T.
A MONARKIA LEGNAGYOBB
CIPŐGYÁRA.

Főraktár
ARAD,

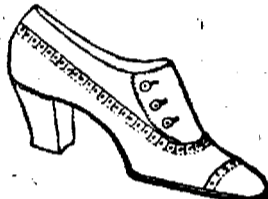
Andrássy-tér (Minorita palota)

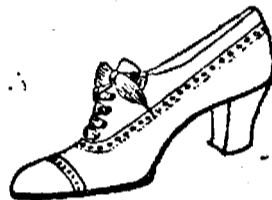
Cikk 289 Chevrrean Gzöscipő . . . K 10-
• 287 Chevrrean Goodyear . . . K 13-50
• 3006 Chevrrean Goodyear
la minőség . . . K 10-

Cikk 92 Box füzöscipő . . . K 10-50
• 301 Chevrrean Gzöscipő . . . K 11-
• 3005 Box füzöscipő American
Style . . . K 12-
• 116 Chevrrean Goodyear . . . K 10-

Cikk 406K Chevrrean gombos-
félcipő . . . K 11-
• 488 Chevrrean Goodyear K 11-50
• 416 Chevrrean Goodyear
la minőség . . . K 14-

Cikk 408 Chevrrean félcipő . . . K 9-
• 401 Chevrrean Goodyear K 12-
• 496 Barna Chevrrean
Goodyear . . . K 12-

Cikk 349 Chevrrean gombosfélcipő K 11-
• 345 Barna Chevrrean
Goodyear . . . K 12-
Cikk 303 Chevrrean Goodyear K 14-50
• 1555 Lakk adóvételű K 10-50

jára való kifüggesztésétől számítva 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságnál adhatja be.

Oly esetben, mikor az adókiivető bizottság a m. kir. pénzügyigazgatóság által javaslatba hozott adótétel felemelését határozta el erről az illető adózót, ha a határozat kihirdetésénél jelen nem volna, írásbéli végzéssel külön értesíti, oly hozzáadással, hogy ha a kivetést felelkezni kívánja, felszólalása írásban a végzés kézbesítésétől számított 8 nap alatt az adóügyi elöadónál vagy helyettesénél vevény mellett nyújtható be.

Azok az adózók, kik nem abban a városban laknak, melynek adólajstromában adójuk kivetett, ha az ülésben jelen rem voltak, a a hozott határozatról írásban végzésileg értesítendő és felelkezéseiket a végzés vételétől számított 15 nap alatt nyújthatják be a pénzügyigazgatóságnál.

A felelkezés a kivetett adónak behajtását nem gátolja, amennyiben azonban a megfelelkezett adó összege a múlt évre kivetettnél nagyobb, a felelkezés a két összeg közötti külön bözetre nézve birtokon belül történik.

Az adóköteles fél a felszólamlási bizottságnak határozata ellen akár előszóval akár írásban panaszt emelhet.

A panaszt a felszólamlási bizottság határozatának kézbesítésétől számított 15 nap alatt kell a kir. pénzügyigazgatóságnál benyújtani (bejelenteni) a felette az m. kir. közigazgatási bíróság határoz.

A panasznak halasztó hatálya nincs. 1883. évi XLIV. t. c. 34 §.
Arad, 1914. június hó 18-án. A városi adóhivatal.

Nagymennyiségű

== maculatura ==
jutányosan eladó.

Hehs-féle Vasaschinabor.

Szuverén szer vérszegénység, sápkor, szédülés a vérszegénységből eredő idegbajok, idegrohamok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyöngeség ellen páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések és infekciókból eredő megbetegedések ellen úgy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2 korona 40 fillér. — Készíti:

HEHS VILMOS

gyógyszertára 5187

ARADON, Batthyány-utca.

299—1914. kib.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közigazgatási bizottsága ezennel közhírré teszi, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium a m. kir. állam vasutak békéscsaba-aradi vasútvonalán a második vágány építésére vonatkozó közigazgatási bejárást Dr. Rudán Amadé miniszteri oszt. tanácsos ur vezetése alatt elrendelte, a bejárás sorrendjét pedig a következőleg állapította meg:

ideje:	helye:	Meghivandó: községek:	lőrvényhatóság:
1914. évi június hó 23-ik napjának d. e. 10 órája.	Békéscsaba, község háza	1. Békéscsaba nagyközség. 2. Pusztaki-gyós község. 3. Gyula r. t. város. 4. Kétegy-háza nagyközség.	Békés vármegye.
1914. évi június hó 24-ik napjának d. e. 9 órája.	Arad sz. kir. város ta-nácsterme.	5. Elek nagyközség (Lőkősháza p) 6. Kürtös nagyközség. 7. Mácsa nagyközség.	Arad vármegye.
1914. évi június hó 25-ik napjának d. e. 9 órája.	Arad sz. kir. város ta-nácsterme.	8. Kürtös nagyközség (Sofronya puszt) 9. Kürtös nagyközség. (Szent-Pál-puszt) 10. Arad sz. kir. város.	Arad vármegye.

Miről az érdekelt magánfelek eseten azzal értesítetnek, hogy magukat a bejáráson megfelelően képviselhetik.

Arad, 1914 június hó 8-án.

Arad sz. kir. város közigazgatási bizottsága.

12080—1914. kh. sz.

Hirdetmény

Tekintettel a közelgő meleg időszakra a közegészség és köztisztaság szempontjából felhívom a közönség figyelmét a következőkre:

Bármely, a házon kívül beszerzett élelmi és élvezeti cikk biztosan ártalmatlaná tétel felforralás vagy főzés, vagy sütés által, mert ez uton a bacillusok csirái elöltnek. Kenyér- és termény-félék (zsemle, kifli stb.) a sütőben vagy a tűz felett való piritás által tehetők ártalmatlanná.

Ajánlatos az ivóvizet felforraltatni, különösen oly házaknál, ahol vízvezeték nincsen. A forrált és ezután lehűtött víz szokatlan ízét kevés citrom lével, ecettel vagy kevés bor hozzáadásával lehet javítani.

Meghagyom és szigorúan ellenőrizni fogom, a házak udvarainak tisztán tartását. Mindenemű szerves hulladékok és rothadó anyagok az emberek lakásai köréből és környezetéből a lehető legalaposabban eltávolítandók, semminemű szennyvíz az utcára ki nem önthető. A kutak és azok környékei tisztán tartandók, azok közelében pocsolya, szemét, állat ürítők stb. ne legyen amennyiben a kut körül föld szennyes, vagy fertőzött, az felásandó és helyében tiszta föld helyezendő. Nem engedhető meg, hogy a kutak mellett ruhákat mossanak, piszkos edényeket, tartányokat suroljanak. Baromfiakat tisztítgassanak a meg-

akadályozandó minden művelet, melynek folytán fertőzött víz a kutba beszívóroghat. Nyílt kutak fedővel, vedrek keresztvassal ellátva legyenek. Óvakodjunk a kutak vedreiből edénnyel való bemeztetés útján vizet meríteni.

Elrendelem az árnyékszék, pöcegödörök, emésztő gödrök és csatornák mint főképp rothadó szerves anyagokat tartalmazó helyek szigorú tisztántartását, különösen pöcegödörök alapos kitakarítását, azoknak carbóldattal vagy mészejjel való szorgos gyakori fertőtlenítését. A lakóhelyiségek tisztán tartassanak lehetőleg gyakran szellőztesenek.

A házak, lakások környezetéből, istállók, sertés és majorság olakból szemét, trágya, zóltóság és gyümölcs hulladékok f-dett tartányokba gyűjtendők és hetenként legalább kétszer kihordandók.

Állati csontok, belek és bőrök, nemkülömben más büzt terjesztő anyagok, mellyel a levegőt megfertőzik, város területén sehol sem gyűjtendők és nem raktározhatók. Ugyancsak nem gyűjtendők össze rongyok sem s úgy a csontok mint a rongyok csak zsákokban szállíthatók.

Parkok, közterek, utcák, sétányok, nyilvános illemhelyek és vízel-dék s egyéb oly helyek tisztaságát, melyek a közönség közhasználatára állanak, a közönség oltalmába ajánlom. Különös gond és figyelem fordítandó arra, hogy ily helyeken gyümölcs és egyéb é elmaradékok, hulladékok, melyek hamar bomlásnak indulnak, széjjel ne szórassanak. Romlott vagy éretlen gyümölcs elvezetésétől tartózkodjunk.

Az udvarokon lévő folyókák naponként felseprandók fertőtlenítendők, esővíz kádakból a poshadt vizek eltávolítandók.

Jelen rendeletemben foglalt meghagyások pontos és szigorú megtartását közegelmel állandóan ellenőriztetni fogom s a mulasztók ellen az 1876: tc. 7 §-a alapján a kihágási eljárást meg fogom indítani, melynek során 600 kor.-ig terjedhető és 60 napi elzárásra átváltóztatható pénzbüntetés róható ki.

Arad, 1914. évi május hó 29-én.

Greén
főkapitány.

8234—1914. pm.

Hirdetmény.

Cukor László asztalos és ác tanuló segély alapítványából egy Aradon felszabaduló jó magaviseletű és szorgalmas asztalos tanuló vagy felszabadult asztalos segéd ki tanonc idejét Aradon töltötte szerszámsegélyben részesül.

Felhívom azokat kik az alapítvány élveze ét elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket a mesterük bizonyítványával, valamint a tanonc iskolai bizonyítványaikkal felszerelve hozzám folyó hó 30 ig nyujtsák be

Arad, 1914. június 16-án.

Varjassy.
polgármester.

„PENSIO EXQUISITE“

VILLA IRENEA

VOLOSKA—ABBZIA

Előkelő ház, a festői északi strandon, közvetlen a tenger partján, csodaszép parkban, 21 elegáns berendezett szobával, erkélyekkel, saját tengeri fürdővel és kikötővel. Elsőrangú konyha.

A szépségápolás titka a használandó
szépitő szerek helyes megválasztása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőcse
Rozsnyay Serail krémje.

Mindkettő kipróbált jó hatású készítmény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégely krém 1 korona

Szines arceporok!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, lila, testszin, sárga, barna Színházi vagy este kávéházi világításnál csodás hatása.

Kapható:

1845

Rozsnyay Mátyás gyógy-szertárában Arad, Szabadság-tér.

Dr. Mann-Szanatorium

Arad, Kazinczy-utca 10. szám.

TELEFON SZÁM 532.

Megnyilik július 15-én.

A modern orvostudomány legszigorubb követelményeinek megfelelően berendezett gyógyintézet, mely fekvésénél fogva teljesen zajtalan, pormentes. Az összes betegszobák egy szép kertre nyílnak. Fedett és nyitott terrasse. Elsőrendű műtőterem, külön szülő-szoba, Röntgen-, vegyi- és mikroszkopiai laboratórium.

Kezelő orvosát a beteg maga választja.

Állandó orvosi felügyelet. Mérsékelt árak. A szanatoriumba elme- és hevenyfertőző, továbbá chronikus betegségek folytán önmagukkal tehetetlenné vált betegek (sinylődők) kivételével bármilyen — gyógykezelést igénylő — beteg vétetik fel. Előjegyzések a főlvelekre július elsőjétől. Felvilágosítással telefonon vagy levélileg készséggel szolgál **Dr. Mann Adolf.**

Első Aradi Orthodox Szalámigyár
Herskovits Dezső és Társa
 Arad, Boros Béni-tér 11. szám.
 Telefon szám 820. Sürgőncim: Szalámigyár Arad.

Ajánljuk kitűnő minőségű szalámi, kolbász, hideg felvágott, füstölthús készítményeinket a legjutányosabb árak mellett Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek. Arjegyzék ingyen és bérmentve. 3775

Tisztelettel értesitem Aradváros és vidéke közönségét hogy a Forray-utcában lévő Polgari és altszti kávéházat kivettem és azt

Belvárosi kávéház

elnévezés alatt tovább vezetem. Főtörekvésem lesz, hogy igen t. vendégeimet kitűnő kávévázi étel-ekkel és italokkal szolgáljam ki. Szives pártfogást kérve, 3774

kiváló tisztelettel:

FRIED MÓR
 kávé, a Tutul volt bérője.

14892—1914.

Hirdetmény.

Az 1914. év folyamán engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügy-őri biztosság által kiállított össze-

írásli jegyzék 6 drb.-ját az állami jövedékről szóló 1899 évi XXV. t. c. 17 § és az erre vonatkozó utasítás 17. § értelmében 1914 évi június hó 15-től számított 8 napra a városi fogyasztási adófelügyelőség hivatalos helyiségében közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat Pilcsuk Ferenc, Kaiser Albert, Lukács Borbála, Aradi Mun-

kás otthon, Szűcs Ferenc, és Halbart Ferenc, Stanille Mária, Kréc Vince érdekeltek, nemkülömben az aradi keresk. és ipartestületek a közszemlére kitétel ideje alatt megtekinthetők ugyan ott észrevételeiket megtehetik.

Arad, 1914. június 13.

A városi tanács.

Menetrend.

Arad	Ind.	505	552	622	653	654	1158	1240	256	420	500	709
Ujszentanna			640				1238					
Pankota		631										
Borossebes												
Honcztó		411				1247						
Brád	érk.	655	Kétegyháza	1138	218		Kétegyháza	741	911	707	627	1000

Brád	Ind.	403	730	936	137	430						
Honcztó		325	556									
Borossebes												
Pankota					1010							
Ujszentanna		602		736		715						
Arad	érk.	652	727	1034	848	131	815	350	1184	624	748	845

Ujszentanna	Ind.	643	949	1242	357	606	809
Kétegyháza	érk.	815	1111	224	541	747	952

Kétegyháza	Ind.	405	538	750	1047	301	624
Ujszentanna	érk.	554	725	923	1283	443	753

Borossebes	Ind.	1018	csak ünnep- és vasárnap	1245	naponta	640
Menyházafürdő	érk.	1133	VI/1—VIII/31-ig	152	VI/1—VIII/31-ig	747

Menyházafürdő	Ind.	naponta	512	235	csak ünnep- és vasárnap	524
Borossebes	érk.	VI/1—VIII/31-ig	615	350	VI/1—VIII/31-ig	630

A vastag számok a gyorsmotor-, a rendes számok a motoros-, a dült számok a személyvonatokat jelölik.

Gyönyörű árjegyzék ingyen. Premier-Werke, Eger I. B.

Költözők figyelemébe!

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít 3861

Koch Dániel
 Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.

Értesítés.

Tudatom a tisztelt közönséggel, hogy lakásomat az Asztalos Sándor-utca 5. szám alól **Deák Ferenc-u. 38. sz.** becsó udvarba helyeztem át, hol jó házikosztot úgy kihordásra, mint ottani étkezésre jutányos áron szolgállok. Elfogadok alkalmi kifőzéseket lakodalmak-, estélyek-, uzsonnák rendezését elismert jó ízléssel. Együttal igen tiszteit ismerős urhőgyeknek, eddigi jóindulatu pártfogásukért köszönetet mondva, magamat továbbra is megtisztelő jóindulatukba ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel: 3559

Karmanovszkyné Róza, kifőzőné.

Ezen rovatban minden szó egy-
eseri beiktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József főh. ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 191. sz.
Szerkesztőnégi: 337. sz.

Apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg elfér — avagy levélbélyegeken. Tudakozásánál a hirdetés száma mindenkor kitéendő. Levélbeli megkereséseknél (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben válasz bélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelzendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánatra díjtalanul megszerkeszti. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

Azon apróhirdetésekre vonatkozó tudnivalók, ahol a hirdetés mellett: „Bővebbet, vagy cím a kiadóban” áll, közelebbi adatok olvashatók az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

Tudnivaló az apró hirdetésekről:

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban József főherceg-ut 22. Acsev-palota. (Bejárat a Kosuth-szoborral szemben.) Telefon szám 151.

Az apró hirdetések díja a szavak száma szerint számítható.

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűkkel 8 fillér.

A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelzendők.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

A hirdetések este fél 6 óráig vétetnek fel.

Videkről az apró hirdetések postautalványon küldendők — a szelvényen a szöveg elfér — avagy levélbélyegeken.

A hirdetést a kiadóhivatal kívánatra díjtalanul megszerkeszti.

LEVELEZÉS.

Ha naponta

használja a Hánzu-féle közkedvelt Salyell-szájvizet, állandóan szép és egészséges fogai lesznek. Egy üveg 80 fillér Hánzu Nestor drogeria és illatszer-üzletében Arad. 3707

ALKALMAZÁST KERES.

Nagyobb vállalat

tisztviselője szerény díjazás mellett esti foglalkozást vállal levelezés- és könyvvezetésben. Megkereséseket „Gyakorlott” jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 3796

Német kisasszony

kitűnő bizonyítványokkal gyermekek mellé, avagy házevetőnőnek ajánlkozik. Bővebbet az Adria biztosító társulat irodájában Arad József főherceg-ut 3. szám. 3821

ÜZLETEK.

Jó torgalmu

fűszerüzletet a város területén átvennék. Ajánlatokat „G.” jellegre postafiók 8. kérek. 3833

Egy jóforgalmu

szatócs-, korcsmaüzlet házzal együtt betegség miatt eladó. Borona-utca 21. sz. 3779

Jóforgalmu

szatócs üzlet korcsmával együtt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3818

KIADÓ LAKÁS.

Menyháza-fürdőn

az Aradi és csanádi egyesült vasutak nyaralójában kényelmes szobák hosszabb, vagy rövidebb időre bármikor kiadók. Családok, vagy azok, kik a szobákat hosszabb időre veszik igénybe, lényeges ármérséklést nyerne. Előjegyzéseket az Igazgatóság anyagkezelési szakosztálya (Arad, József főherceg-ut 22. sz. II. emelet délelőtt 10—2 óráig fogad el.

Kiadó.

Kápolna-u. 6. sz. alatt nagyobb három szobás lakás mellékhelyiségekkel virágos udvarban, gázkályhás fürdő, villanyvilágítással f. 6. augusztus hó 1-re. Bővebbet ugyanott. 3768

Az Andrássy-téren

az első emeleten, a főtér kellő közepén, egy utcai lakás azonnalra, vagy augusztus hó 1-re kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

INGATLAN.

Házeladás.

Baross-park közelében egy emeletes ház két lakással eladó. Cím a kiadóhivatalba. 3688

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Elsőrendű

8 méter hosszú, különféle vastagságú kapu- és kerítés-oszlop (1200 drb) jutányos áron kapható. Krausz Béla, Dúd. (Áradmegye.) 3841

Próbálja meg

a Palermó pörkölt kávé, amely-nél jobb kávé nem létezik, íze, aromája páratlan. Naponta friss pörkölés! Dürr Gusztáv fűszer- és kávénagykereskedés Aradon, a városházzal szemben. 3577

Acélos, tartós, kristály tiszta

jég

háztartási célokra naponta házhoz szállítva 5 és 8 koronás adagokban. Aradi Jégtelep Petőfi-utca 7a. Telefon 199. sz. 2297

Vessék

a legmagasabb árban uraktól levett férfi ruhát, utazó és városi bundát valamint mindenféle egyenruhát. Bleier Ignácz, ruhakereskedő Szent Pál-utca 12. 2983

KÜLÖNFÉLE.

Két modern tiszletheziség

esetleg azonnal is kiadó. Ugyanott egy nagy kapu is eladó. Eötvös-u. 12. 3812

Elveszett

hétfőn délután Boros Beni-tér 15. számtól Központi kávéházig vezető útvonalon egy brilliáns gyűrű, melyben bevésve volt „1898. Hermina.” Minthogy a gyűrű emlék, kérek, hogy azt Nagy Géza fényképész Andrássy-tér 22., illő jutalom ellenében átadni sziveskedjen. 3826

Amatőr

fényképezők mindennemű szükségleti cikkeinek legjobb és legolcsóbb beszerzési forrása Hánzu Nestor drogeria és fényképészeti cikkek szaküzlete Arad. 3707

Ezerjófű

gyomor elixír. Emésztési zavarok, étvágytalanság, felfúvódás, gyomorégés, émelygés, hányás, hányinger, szédülés, gyomorgörcsök, székrekedés, bélrenyheség, bélférges (giliszták) bélbacteriumok ellen. Ára 1 és 2 korona Rak-tárak Hehs Vilmos gyógyszerára Aradon, Batthyány-utca és gutori Földes Kelemen gyógyszerára Aradon, Deák Ferenc-utca. 5180

Nagyobb mennyiségű különféle

cipőket és szandalokat

sikerült olcsón megvennem, melynek elárusítását

a mai napon megkezdtem.

KORÁNYI cipő és ruhaáruház

Bohus palota. 3691-1

Finom illata

„Eau de Cologne“

(Kölni víz) 3673

1 literes üveg	K	7.—
1/3	"	3.50
1/4	"	2.—
1/10	"	1.—
1/20	"	—70

„Angyal” Drogeria

Török Andor és Társa
Arad, Andrássy-tér 20.

14089—1914. kh. sz.

Hirdetmény.

Tudomás és alkalmazkodás végett közhírré teszem, hogy a közönség testi épségének védelme

érdekéből a Weitzer János, Kánczy, László Vilmos, Forray- és Hunyadi utcában a Zrínyi-utcának pedig az Atzál Péter és Rövid-utca közötti kocsintján a sebeshajtást betiltom és ezen tilalmat a megnevezett utcákban elhelyezett táblákon kiíratom.

Figyelemztetem a járművek vezetőit, hogy azok akik ezen tilalmat áthágják az 1879. évi LX. t.-c. 120. §-a alapján három napig terjedhető elzárással és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők és ugyan ezen büntetés éri a jelen lévő tulajdonost, vagy gazdát a ki kocsisának vagy szolgálatában lévő más személynek ezen kihágását észre vesi és annak azt meg nem tiltja.

Arad, 1914. évi június hó 4-én.

Green Nándor s. k.
iőkapitány.

14861—1914.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter a 7646/Elnöki B. 1914. sz. körrendeletével következőleg intézkedett:

Az 1913. évi október hó 15-éről 11870 elnöki B. szám alatt kelt körrendeletem kapcsán közlöm a törvényhatósággal, hogy a cs. és kir. hadügyminiszter úrral egyetértőleg létrejött megállapodás értelmében a csapattestek (osztályok) intézetek) az utolsó fegyvergyakorlat alól, a véderő törvény 48 §-a 1. pontja hetedik bekezdése alapján való felmentés kedvezményének tényleges szolgálatban álló egyének részére való megadásáról az elsőfoku kiegészítési hatóságokat csak az illető hadkötelesek szabadságolása, illetőleg nem tényleges viszonyba való helyezése alkalmával fogják értesíteni.

Ha azonban tartalékos vagy póttartalékos részesítették a véderő törvény 48. §-a 1. pontja hetedik bekezdésének b) betűje alapján ebben a kedvezményben akkor az illető parancsnokság az elsőfoku kiegészítési hatóságokat a kedvezmény megadásáról esetről-esetre azonnal fogják értesíteni.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy ezt a rendeletemet tegye megfelelő módon közhírré és arról tudomásvétel és miheztartás végett járási tisztviselőket értesítse.

Arad, 1914. június 12.

A városi tanács.

12157—1914.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak 60040/24—1914. sz. alatt kelt leirata alapján a báró Wüllersdorf-Urbair Bernát altengernagy által két segény beteg tenge északon segélyezésére létesített alapítványra vonatkozólag pályázatot hirdetünk.

A pályázati hirdetmény hivatalos órák alatt a városi levéltárban megtekinthető.

Arad sz. kir. város tanácsától 1914. évi május hó 16-án.

A városi tanács.